

ด้านอื่น ๆ

1. เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบทบาทในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแต่ในภาพรวม การสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ต้องแตกต่างจากที่อื่นมีการวางแผนการบริการ งบประมาณ ความคุ้มค่า และความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
2. ผู้นำหรือผู้บริหารองค์การปกครองจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมควรมีการพัฒนาบุคคลากรลดความขัดแย้งของกลุ่มนักการเมืองมีผลทำให้เกิดการพัฒนาที่ไม่ต่อเนื่อง
3. เน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นงานที่สำคัญเพราะสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นสูงมาก
4. การบริการต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร ไม่ใช่ได้มาจากทรัพย์สิน จึงเป็นผู้บริหารได้
5. ควรสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวเดิมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น
6. ต้องมีการปลูกฝังเยาวชนด้านคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม
7. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นรวมทั้งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. การต้องการความช่วยเหลือและสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การสนับสนุนด้านงบประมาณ จำนวน 341 ราย คิดเป็น ร้อยละ 85.30
2. การสนับสนุนด้านการศึกษาดูงานด้านการท่องเที่ยว จำนวน 254 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.50
3. การสนับสนุนด้านการวางแผนการท่องเที่ยว จำนวน 246 ราย คิดเป็น ร้อยละ 61.50
4. การสนับสนุนด้านการฝึกอบรม จำนวน 201 ราย คิดเป็น ร้อยละ 50.30

ตอนที่ 4 การตรวจสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เพศต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบเพศกับบทบาทต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

เพศ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	t	Sig
ชาย	373	3.2664	0.7470	2.32	0.012*
หญิง	27	2.9259	0.362		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 4 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยการทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่มตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน(independent t- Test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า เพศต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 อายุต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบอายุกับบทบาทต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
อีสานใต้

(n = 400)

อายุ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ต่ำกว่า 26 ปี	2	2.9517	0.8687	3.198	0.023*
ระหว่าง 26 – 35 ปี	23	2.9180	0.7516		
ระหว่าง 36 – 45 ปี	161	3.1730	0.6981		
ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป	214	3.3341	0.7557		
รวม	400	3.0942	0.7685		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 5 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
จำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า อายุต่างกัน บทบาทของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 26 ปี
(ซึ่งมีค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ย = 0.3769, S.D.=0.5208) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-35 ปี (ซึ่ง
มีค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ย = 0.4161, S.D.=0.1609) และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36-45 ปี (ซึ่งมีค่า
ความแตกต่างค่าเฉลี่ย = 0.1610, S.D.=0.0078)

สมมติฐานที่ 3 สถานภาพสมรสต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบสถานภาพสมรสกับบทบาทต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

สถานภาพสมรส	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
โสด	26	3.4110	0.8726	0.478	0.698
สมรส	355	3.2316	0.7369		
หย่า	15	3.2438	0.6309		
หม้าย	4	3.2000	0.3429		
รวม	400	3.2716	0.6458		

จากตารางที่ 6 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ภูมิลำเนาเดิมต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่นกับบทบาทต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	t	Sig
เป็นคนในท้องถิ่น	370	3.2441	0.7213	0.063	0.010*
ย้ายมาจากที่อื่น	30	3.2352	0.9465		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 7 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยการทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่ม ตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน(Independent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น กับบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 5 ระดับการศึกษาต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบระดับการศึกษาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ระดับการศึกษา	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	26	3.3429	0.7521	0.765	0.548
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	175	3.0202	0.7505		
อนุปริญญา	43	3.2671	0.7420		
ปริญญาตรี	134	3.2734	0.7106		
ปริญญาโท	22	3.1195	0.8118		
รวม	400	3.2046	0.7534		

จากตารางที่ 8 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 6 ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบประสพการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาทต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ประสพการณ์การปฏิบัติงานใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ต่ำกว่า 4 ปี	108	3.1413	0.7426	3.6450	0.00*
ระหว่าง 5 – 8 ปี	188	3.2917	0.7504		
ระหว่าง 9 – 12 ปี	75	3.1272	0.7403		
ระหว่าง 13 – 16 ปี	13	3.8418	0.5436		
ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	16	3.4250	0.3439		
รวม	400	3.3654	0.6242		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 9 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ประสพการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Schaffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 13-16 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำกว่า 4 ปี (ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = 0.7005, S.D.=0.2141) และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี (ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = 0.7145, S.D.=.2192) โดยไม่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยในคู่อื่น ๆ

สมมติฐานที่ 7 ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบตำแหน่งในการบริหารกับบทบาทต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว
ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ตำแหน่งในการบริหาร	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
นายกเทศมนตรี	18	3.1968	0.7221	1.176	0.319
รองนายกเทศมนตรี	23	3.3629	0.6606		
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	226	3.2875	0.7198		
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	133	3.1532	0.7832		
รวม	400	3.2501	0.7214		

จากตารางที่ 10 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
จำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ตำแหน่งในการบริหาร
ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด
อีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 8 อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน
บทบาทของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
ต่างกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบันนอกเหนือจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาท
ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

อาชีพ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ค้าขาย	127	3.2473	0.8078	0.194	0.901
รับเหมาก่อสร้าง	28	3.3408	0.5848		
เกษตรกรรม	200	3.2333	0.7294		
อื่น ๆ (ระบุ)	45	3.2171	0.6796		
รวม	400	3.2596	0.7004		

จากตารางที่ 11 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบันนอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 9 รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบรายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น ต่างกัน กับบทบาทต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่ม จังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

รายได้	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	69	3.3390	0.7938	1.255	0.287
ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท/เดือน	129	3.1506	0.6740		
ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท/เดือน	67	3.2277	0.6335		
ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท/เดือน	63	3.2731	0.7675		
สูงกว่า 20,000 บาท/เดือน	72	3.2552	0.8493		
รวม	400	3.2491	0.74362		

จากตารางที่ 12 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 10 เพศต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบเพศ กับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่ม
จังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

เพศ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	T	Sig
ชาย	373	3.8376	0.6611	0.763	0.131
หญิง	27	3.7384	0.5189		

จากตารางที่ 13 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยการทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่ม ตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (independent t- test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพศต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 11 อายุต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบอายุกับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่ม
จังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

อายุ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ต่ำกว่า 26 ปี	2	3.5425	0.0040	0.423	0.737
ระหว่าง 26 – 35 ปี	23	3.8811	0.6047		
ระหว่าง 36 – 45 ปี	161	3.7959	0.6424		
ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป	214	3.8545	0.6686		
รวม	400	3.7685	0.4799		

จากตารางที่ 14 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
จำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า อายุต่างกัน ความคาดหวัง
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 12 สถานภาพสมรสต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบสถานภาพสมรสกับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

สถานภาพสมรส	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
โสด	26	3.9847	0.4328	1.692	0.168
สมรส	355	3.8170	0.6706		
หย่า	15	0.0208	0.5190		
หม้าย	4	3.3500	0.0242		
รวม	400	2.7931	0.4117		

จากตารางที่ 15 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 13 ภูมิลำเนาเดิมต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น กับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
เป็นคนในท้องถิ่น	370	3.8369	0.6456	0.649	0.519
ย้ายมาจากที่อื่น	30	3.7565	0.7388		

จากตารางที่ 16 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยการทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่มตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ

0.05 พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 14 ระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบระดับการศึกษากับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ระดับการศึกษา	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	26	3.9343	0.945	2.670	0.032*
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	175	3.7229	0.6555		
อนุปริญญา	43	3.8922	0.5110		
ปริญญาตรี	134	3.9471	0.6814		
ปริญญาโท	22	3.3799	0.7475		
รวม	400	3.7753	0.7081		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 17 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว(one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับปริญญาโท กับกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = -0.1905, S.D.=0.1874) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = 0.0016, S.D.= 0.1464) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับอนุปริญญา (ซึ่งมีค่าความแตกต่าง

ของค่าเฉลี่ย = -0.1523 ,S.D.= 0.1696) และ กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = -0.2072 ,S.D.= 0.1488) โดยไม่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยในคู่อื่น ๆ

สมมติฐานที่ 15 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานต่างกัน

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับความคาดหวัง ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ต่ำกว่า 4 ปี	108	3.9409	0.6384	3.873	0.004*
ระหว่าง 5 – 8 ปี	188	3.8361	0.6567		
ระหว่าง 9 – 12 ปี	75	3.5999	0.6763		
ระหว่าง 13 – 16 ปี	13	4.1166	0.4007		
ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	16	3.8782	0.7444		
รวม	400	3.8743	0.6233		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 18 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี (ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = 0.3410, S.D.= 0.0096) โดยไม่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยในคู่อื่น ๆ

สมมติฐานที่ 16 ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบตำแหน่งในการบริหารกับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

ตำแหน่งในการบริหาร	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
นายกเทศมนตรี	18	3.6528	0.7273	1.219	0.303
รองนายกเทศมนตรี	23	4.0069	0.7978		
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	226	3.8494	0.6568		
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	133	3.731	0.6044		
รวม	400	3.8100	0.6966		

จากตารางที่ 19 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 17 อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบันกับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์
การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

อาชีพ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ค้าขาย	127	3.8485	0.6449	2.987	0.031*
รับเหมาก่อสร้าง	28	4.1439	0.3720		
เกษตรกรรม	200	3.7650	0.6678		
อื่น ๆ (ระบุ)	45	3.8794	0.9637		
รวม	400	3.9092	0.6621		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 20 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
จำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน
นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ
เกษตรกรรม(ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย =0.3789, S.D.=0.1307) โดยไม่พบความแตกต่าง
ระหว่างค่าเฉลี่ยในคู่อื่น ๆ

สมมติฐานที่ 18 รายได้ นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบรายได้กับความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวใน
กลุ่มจังหวัดอีสานใต้

(n = 400)

รายได้	จำนวน	$\bar{x}$	S.D	F	Sig
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	69	3.8432	0.5712	7.070	0.000
ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท/เดือน	129	3.6029	0.6752		
ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท/เดือน	67	3.9373	0.4957		
ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท/เดือน	63	4.0419	0.4957		
สูงกว่า 20,000 บาท/เดือน	72	3.9719	0.7490		
รวม	400	3.8794	0.5974		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ P – value < 0.05

จากตารางที่ 21 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
จำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ารายได้นอกเหนือจากองค์กร
ปกครองท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์
การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไป
ตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน กับกลุ่มตัวอย่างที่มี
รายได้ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน (ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = -0.3044,
S.D.=0.0095) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาทต่อเดือน (ซึ่งมีค่าความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ย = -0.4390, S.D.=0.0097) และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 20,000 บาทต่อเดือน
(ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย = -0.3691, S.D.=0.0093) โดยไม่พบความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยในคู่อื่น ๆ

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จำนวน 6 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี) สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. บทบาทในการวางแผนพัฒนาการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้

- 1.1. มีบทบาทน้อยทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้
- 1.2. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในทุกจังหวัด
- 1.3. ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่มีกำหนด โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน กระทำโดยกลุ่มผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้ององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นเพียงผู้เข้าร่วมและมีบทบาทเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในการกำหนดยุทธศาสตร์
- 1.4. การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องโดยจะส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- 1.5. ให้การสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในส่วนภูมิภาคอบรมด้านการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
- 1.6. มีการเชื่อมโยงกัน ภาคอีสานมีสมาคมจำนวน 19 จังหวัด โดยมีการประชุมกันทุกเดือน แต่ด้านการท่องเที่ยวยังไม่เชื่อมโยงมากนัก

2. ในอนาคตความคาดหวังที่จะวางแผนพัฒนาการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้

- 2.1. จัดตั้งชมรมนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีสานใต้ในกลุ่ม 6 จังหวัด เพื่อแยกกลุ่มดูแลและประสานกันอย่างเป็นรูปธรรม
- 2.2. การคมนาคมทางด้านการท่องเที่ยวให้ครบวงจรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ที่สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ครบทุกจังหวัดในครั้งเดียว เช่น การท่องเที่ยวเกี่ยวกับปราสาทหิน
- 2.3. คาดหวังให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเป็นรายได้นำมาพัฒนาอีสานใต้ต่อไป
- 2.4. พัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและกลุ่มปราสาทหินของทุกจังหวัดโดยให้มีการเชื่อมโยงและส่งต่อกันการท่องเที่ยวให้ต่อเนื่องกันทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

2.5. พัฒนาให้กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในด้านภูมิประเทศทรัพยากรที่มีอยู่ คือ แหล่งทางด้านประวัติศาสตร์ ที่มีความสำคัญในอดีต โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการบริการ ภาษาและการประชาสัมพันธ์

2.6. ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้า OTOP และอาหารพื้นบ้านให้มีคุณภาพให้ได้มาตรฐาน และเป็นสินค้าที่ถูกใจของผู้มาเยือนและบอกต่อ ๆ กัน

2.7. เพิ่มสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวให้เท่าเทียมกันทุกภูมิภาค

2.8. ต้องการให้มอบอำนาจในการบริหารจัดการให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

2.9. ต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้เห็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ล้ำค่าของจังหวัดอีสานใต้

2.10. พัฒนาสถานที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ฯลฯ

2.11. การจัดทำสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงในการท่องเที่ยวภายในกลุ่มอีสานใต้

2.12. พัฒนาสภาพแวดล้อม บรรยากาศ ให้สวยงามและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคและ ความปลอดภัย

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความพร้อมหรือมีปัญหาอุปสรรคในการวางแผนพัฒนาการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้

3.1. ความพร้อม

กลุ่มอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ทั้งเชิงจริยธรรม เชิงเกษตร เชิงธรรมชาติ ฯลฯ และกลุ่มปราสาทหินของทุกจังหวัดเป็นจุดเด่นในการท่องเที่ยวที่ประเทศอื่นๆ ไม่มี จัดว่าเป็นมรดกของโลก

3.2. ปัญหาอุปสรรค

3.2.1. ขาดงบประมาณในการส่งเสริมการสนับสนุนและการพัฒนาจากภาครัฐ

3.2.2. การคมนาคมในการท่องเที่ยวยังขาดความรวดเร็วและสะดวกสบาย ที่พักไม่เพียงพอหรือไม่เป็นจุดดึงดูดเท่าที่ควร

3.2.3. การจัดการของผู้บริหาร การมอบอำนาจในการบริหารจัดการของส่วนราชการ ยังไม่สามารถครอบคลุมทำให้การใช้อำนาจขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในส่วนท้องถิ่นไม่เต็มกำลัง

3.2.4. ยังขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและบุคลากรที่มีความสามารถด้านการท่องเที่ยว

3.2.5. ภาครัฐต้องสนับสนุนการดูแลการท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ บำรุงรักษาโบราณวัตถุและโบราณสถานเพื่อลูกเพื่อหลานสืบไป

3.2.6. ด้านการเกษตรกรรมและแหล่งท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เชิงนิเวศยังต้องอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยหลัก

4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและติดตามเกี่ยวกับโครงการด้านการท่องเที่ยวหรือแผนงานด้านงานท่องเที่ยว

4.1 . ส่งเสริมอุดหนุนงบประมาณด้านการท่องเที่ยว การจัดงานประเพณีต่าง ๆ

4.2 . ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มอีสานใต้

4.3 . ส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มอินโดจีนและสามเหลี่ยมมรกต

4.4 . พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ

4.5 . ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเกิดความรักกับท้องถิ่นและประเทศ

4.6 . มีการเก็บข้อมูลด้านความสำเร็จของงานตามแผนงานการท่องเที่ยวที่กำหนดไว้

สนับสนุนให้หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่น ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว

5. องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีบทบาทการสนับสนุน/ส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอีสานใต้

5.1 ด้านพื้นที่

5.1.1. ส่งเสริมตามพื้นที่ที่สำคัญด้านการท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอมโบราณ และหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพิ่มมากขึ้น

5.1.2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเป็นเขตอุทยานแห่งชาติยากต่อการบริหารจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในจังหวัดอีสานใต้

5.2 ด้านการจัดการ

5.2.1. สนับสนุนให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน

5.2.2. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอารยธรรมขอมโบราณ

5.2.3. มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ๆ เพื่อให้เกิดการความร่วมมือในการรองรับนักท่องเที่ยว

5.3. ด้านกิจกรรมและกระบวนการ

5.3.1. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยมีการจัดศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว

5.3.2. มีการจัดงานประเพณีประจำปีและวัฒนธรรมในกลุ่มอีสานใต้

5.3.3. การประชุมร่วมกันของกลุ่มอีสานใต้เรื่องยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของ 6 จังหวัดเดือนละครั้ง

5.3.4. มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และพัฒนาชนบทอย่างยั่งยืน โดยเสริมสร้างชนบทให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ให้กลุ่มชุมชนและกลุ่มอาชีพได้แสดงความคิดเห็นด้วยตนเองในการนำเสนอของดีประจำท้องถิ่นของตน โดยให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ

5.4. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

5.4.1. ชุมชนมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสในด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น

5.4.2. กลุ่มชุมชนและกลุ่มอาชีพได้แสดงความคิดเห็นด้วยตนเองในการนำเสนอของดีประจำท้องถิ่นของตน (สินค้า OTOP) เป็นอาชีพเสริมและเกิดรายได้

5.4.3. ปลูกฝังเด็กและเยาวชนเข้มแข็งมีจิตสำนึกในการรักบ้านเกิดและให้สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวของตนได้

5.4.4. มีการรณรงค์และให้ความสำคัญของการท่องเที่ยว

6. องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีแผนการพัฒนาหรือนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

6.1. มีการดำเนินเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ด้วยการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และภาคเอกชน จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

6.2. จัดสร้างที่พักเพื่อบริการนักท่องเที่ยว(home stay, Long stay) สร้างจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม

6.3. มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้ใช้เวลาน้อยที่สุดในการท่องเที่ยวให้ทั่วอีสานใต้

6.4. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในเชิงรุกเพื่อสืบสานการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างค่านิยมและปลูกจิตสำนึกต่อท้องถิ่นให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

6.5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น

6.6. มีการสำรวจหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มีศักยภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพิ่มขึ้น

7. องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีการประสานงานระหว่างนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ด้วยตนเอง

7.1. มีการประสานงานด้วยตนเองโดยมีการประชุมสัมพันธ้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอีสานทุก ๆ เดือน

7.2. มีการประชุมอย่างเป็นทางการเพื่อวางแผนในการกำหนดยุทธศาสตร์

7.3. มีการติดต่อโดยตรงเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน

8. ข้อเสนอแนะต่อการเพิ่มบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

8.1. รัฐต้องมอบความไว้วางใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่านี้ เพิ่มบทบาทในการบริหารงาน หน่วยงานของรัฐไม่ควรใส่ร้ายท้องถิ่นด้านการคอร์รัปชัน ซึ่งการบริหารงานในท้องถิ่นในปัจจุบันมีฝ่ายค้านและตรวจสอบการทำงานอยู่แล้ว ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจ เช่น ด้านประชาสัมพันธ์ หรือวัฒนธรรมโบราณ ผู้ดูแลต้องเป็นกลุ่มกรมศิลปากร เพราะเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้ความต้องการในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ส่งเสริมให้เยาวชนในท้องถิ่นได้รับการศึกษา ในการจัดงานเพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นได้เข้าวัดดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต เช่น การต่อต้านการสร้างโรงงานหรือให้สร้างโรงงานห่างไกลจากชุมชน

8.2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน

8.3. มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแหล่งท้องถิ่นที่อยู่

9. ต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านใด

- 9.1. ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
- 9.2. หน่วยงานหรือกรมที่เกี่ยวข้องให้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นดูแล
- 9.3. ให้จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
- 9.4. รัฐบาลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติแก่ผู้มาเที่ยว
- 9.5. รัฐบาลควรแบ่งหรือจัดสรรกลุ่มทัวร์ ให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาในพื้นที่อีสานใต้อย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ (เช่นบริษัททัวร์ มีการจัดท่องเที่ยว 4 ครั้ง ต้องจัดมาเที่ยวที่อีสานใต้อย่างน้อย 1 ครั้ง)
- 9.6. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

2. การวิจัยโดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร(Document Research) ที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เบื้องต้น (Guideline Interview) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในแต่ละพื้นที่ ผู้บริหารจะมีบทบาทในการกระบวนกรวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอย่างดี แต่เป็นการเน้นการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเฉพาะในพื้นที่ที่ตนเองบริหารอยู่ไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกับพื้นที่อื่น และจะร่วมมือการประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวในเขตชุมชน ศึกษาพื้นที่ให้ชัดเจน โดยร่วมกับเจ้าของท้องถิ่นสำรวจแหล่งท่องเที่ยว มีการประชุม วางแผน แสดงความคิดเห็น มอบหมายงานและตั้งคณะทำงานด้านการท่องเที่ยว พร้อมวางกรอบการบริหารแล้วพัฒนาให้ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญและสร้างทีมงานให้เข้มแข็ง ในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยการประสานงานไปยังองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่และต่างพื้นที่ นอกจากนั้นยังให้มีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานและการ

กำหนดแผนในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ ด้วย มีการบริหารโดยใช้ยุทธศาสตร์แบบบูรณาการร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่ที่ตนเองบริหารอยู่ กำหนดยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์แบบเชิงลึก โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้เทคนิคแบบใหม่ต่อเนื่อง และหาจุดเด่นของการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจ เน้นกลุ่มเป้าหมายตามลักษณะการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง โดยเน้นจุดเด่น ๆ และให้ความสำคัญด้านประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านในชุมชนเข้าใจถึงการท่องเที่ยวซึ่งเป็นผลดีต่อดำเนินชีวิต รวมทั้งเป็นการหมุนเวียนเงินจากท้องถิ่นอื่นมาสู่ท้องถิ่นตนเอง ควบคุมดูแล ตรวจสอบมาตรฐานเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจ เน้นคุณภาพ และการบริการในราคาประหยัด ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม จะมีบทบาทในการกระบวนกรวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านอื่นที่ไม่ใช่ด้านการท่องเที่ยวอย่างดี ส่วนใหญ่จะเป็นด้านการพัฒนาอาชีพ และการสร้างสาธารณูปโภค เช่น ระบบถนนคอนกรีต ประปา ศูนย์สาธิตต่าง ๆ ความคาดหวังของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในกระบวนกรวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ นั้นต้องการให้ หน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในส่วนภูมิภาคอบรมด้านการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการดำเนินการวางแผนในการพัฒนาและการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล และ คาดหวังให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. เทศบาล

เทศบาลที่มีแหล่งท่องเที่ยวผู้บริหารจะมีบทบาทในการกระบวนกรวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอย่างดี เช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนมากเทศบาลจะมีพื้นที่จำกัดในการบริหารงาน และแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่จะมีหน่วยงานอื่น ๆ เป็นผู้ดูแลอยู่ เช่น กรมศิลปากร กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น บทบาทในการวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวจะมีน้อยมาก จะเน้นยุทธศาสตร์ไปในการการสร้างสาธารณูปโภค เช่น การบำบัดน้ำเสีย ขยะ และการสร้างที่อยู่ดีมีสุขในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ของเทศบาลนั้น ๆ ส่วนเทศบาลที่ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม จะมีบทบาทในการกระบวนกรวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านอื่นที่ไม่ใช่ด้านการท่องเที่ยวอย่างดี ส่วนใหญ่จะเป็นด้านการสร้างสาธารณูปโภค ความคาดหวังของผู้นำเทศบาลต่อกระบวนกรวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ นั้นต้องการให้ หน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในส่วนภูมิภาคอบรมด้านการ

ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการดำเนินการวางแผนในการพัฒนาและการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล และ คาดหวังให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดการในแหล่งท่องเที่ยวให้แก่หน่วยงานเทศบาลและ จัดการทั้งหมดเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในแต่ละพื้นที่ ผู้บริหารจะมีบทบาทในการกระบวนกรวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอย่างดี โดยเฉพาะการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และการกำหนดยุทธศาสตร์ทั้งจังหวัด แต่เป็นการเน้นการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเฉพาะในพื้นที่ที่ตนเองบริหารอยู่ไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกับพื้นที่อื่นหรือจังหวัดอื่น ๆ กระบวนการวางแผนยังเป็นการวางแผนเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ภายในพื้นที่ของตนเองเท่านั้น โดยให้ความสำคัญและสร้างทีมงานให้เข้มแข็ง ในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเน้นที่เอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น จังหวัดสุรินทร์ ด้านการนำช้างคืนถิ่น จังหวัดนครราชสีมาและชัยภูมิ ด้านการท่องเที่ยวทางแหล่งธรรมชาติ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการท่องเที่ยวโบราณสถาน จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดสุรินทร์ การท่องเที่ยวด้านประเทศเพื่อนบ้าน มีการบริหารโดยใช้ยุทธศาสตร์แบบบูรณาการร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่ที่ตนเองบริหารอยู่ กำหนดยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์แบบเชิงลึก โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้เทคนิคแบบใหม่ต่อเนื่อง และหาจุดเด่นของการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจ เน้นกลุ่มเป้าหมายตามลักษณะการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง โดยเน้นจุดเด่น ๆ และให้ความสำคัญด้านประชาสัมพันธ์ ให้ชาวบ้านในชุมชนเข้าใจถึงการท่องเที่ยวซึ่งเป็นผลดีต่อดำเนินชีวิต ควบคุมดูแล ตรวจสอบมาตรฐานเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจ เน้นคุณภาพ และการบริการในราคาประหยัด แต่ยังไม่มีการวางแผนการในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เลย เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำไม่ได้มีการวางแผนร่วมกันที่เป็นรูปธรรม ความคาดหวังของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ นั้นต้องการให้ หน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในส่วนภูมิภาคอบรมด้านการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการดำเนินการวางแผนในการพัฒนาและการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่หน่วยงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดและ คาดหวังให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ต้องการ

ให้รัฐบาลมอบความไว้วางใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่านี้ เพิ่มบทบาทในการบริหารงาน ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจ

ส่วนที่ 3 การประชุมกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

จากการระดมความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวเป็นผู้ประกอบการโรงแรม ผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยว ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬา รวมทั้งระดมความคิดเห็นจากองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นพบว่าการท่องเที่ยวในลักษณะพึ่งพากับประเทศเพื่อนบ้านเป็นไปได้สูงเนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากมีตลาดการท่องเที่ยวใหม่ในประเทศเวียดนาม แต่อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวเป็นลักษณะที่เป็นทางผ่านของนักท่องเที่ยวผ่านไปเที่ยวยังประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยข้อจำกัดหลายประการได้แก่ ปัญหาความมั่นคง รายได้ของประชากรในประเทศเพื่อนบ้านที่ยังต่ำอยู่ รวมทั้งเส้นทางคมนาคมที่ยังไม่สะดวกในการเดินทางในบางประเทศ เช่น ประเทศกัมพูชา

แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่เป็นไปได้คือทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวมาพักในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ก่อนที่จะเดินทางไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเสนอแนะว่า การที่จะให้นักท่องเที่ยวแวะมาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้นั้น จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้พร้อมที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวคือ

1. การสร้างกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ให้มีการสร้างกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจร เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนานขึ้น ซึ่งการที่นักท่องเที่ยวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นก็หมายถึงว่า นักท่องเที่ยวมีโอกาสใช้จ่ายมากยิ่งขึ้นกว่าการที่นักท่องเที่ยวมาเรียนในระยะเวลาสั้นๆ และผ่านไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

2. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้คนในท้องถิ่นทราบถึงแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด รวมทั้งผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้คนในท้องถิ่นเปรียบเสมือนผู้ช่วยประชาสัมพันธ์ภายในตัว

3. การรักษารูปแบบดั้งเดิมของวัฒนธรรมและประเพณี เนื่องจากการวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นถูกกระแสวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีอิทธิพล ทำให้รูปแบบดั้งเดิมของวัฒนธรรม

ประเพณีที่ดั่งามสูญเสียไป ทำให้มีผลต่อการที่นักท่องเที่ยวจะเข้ามาชมในความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมที่แท้จริง ดังนั้นคนในท้องถิ่นจะต้องช่วยกันอนุรักษ์รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นให้คงเดิม

4. การคมนาคมควรจะมีการสร้างสนามบิน ทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคอีสานใช้ระยะทางที่นาน ยิ่งถ้าการเดินทางท่องเที่ยวไปยังประเทศเพื่อนบ้านนั้นต้องใช้เวลาเดินทางที่นาน ดังนั้นการสร้างสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านนั้นจะช่วยลดระยะเวลาในการเดินทางให้กับนักท่องเที่ยว

สำหรับยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการท่องเที่ยวในเขตอีสานใต้สู่ความยั่งยืนซึ่งพิจารณาแยกออกมาเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีความหลากหลายอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณี การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวธรรมชาติ เพียงแต่ยังขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจนโดยให้สอดคล้องกับระยะเวลาของเส้นทางการท่องเที่ยว ความหลากหลายของการท่องเที่ยว และความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งอย่างต่อเนื่องในด้านสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำที่สะอาดพร้อมให้บริการ การกำจัดขยะและน้ำเสีย โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวได้

2. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบการท่องเที่ยวที่สำคัญที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ยังขาดอยู่ เช่นถนนที่เป็นเลนเดี่ยว ควรพัฒนาเป็นถนนสองเลน และมีการสร้างศูนย์กลางสนามบิน นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาที่พัก โรงแรมที่ได้มาตรฐานในบางจังหวัด เช่น จังหวัดศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ ส่วนในเรื่องของภัตตาคาร ร้านอาหารนั้นควรมีการส่งเสริมให้เป็นร้านที่ได้มาตรฐาน และพัฒนาสินค้าพื้นเมืองให้มีคุณภาพเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP มีบริการข้อมูลด้านที่พัก ร้านอาหาร สินค้าพื้นเมืองให้นักท่องเที่ยวทราบอย่างทั่วถึง

3. ด้านกลไกและการจัดการท่องเที่ยว

โดยภาพรวมแล้วประชาชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างดีแม้ว่าการดำเนินงานโครงสร้างใหญ่โดยภาครัฐโดยให้ส่วนของท้องถิ่นดำเนินการจัดการ แต่ภาคเอกชนก็ให้การส่งเสริมและสนับสนุน อย่างไรก็ตามในการขยายตัวของการท่องเที่ยวในท้องถิ่นกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วน

ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการ การพัฒนาการท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวของท้องถิ่นโดยต้องให้อำนาจในการบริหารจัดการและให้ความรู้กับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในด้านการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน สามารถอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวไว้ได้ในระยะยาวมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและศูนย์ข้อมูลทางวิชาการให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว

4. การบริการข้อมูลการท่องเที่ยว

การบริการข้อมูลการท่องเที่ยวนั้น ในแต่ละศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวควรมีข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนควรมีการบริการข้อมูลการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่สื่อที่ดีที่สุดในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบอกปากต่อปาก ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น และตำรวจท่องเที่ยวให้สามารถบอกข้อมูลการท่องเที่ยวได้ จึงควรให้มีการอบรมประชาชนในท้องถิ่น ตำรวจท่องเที่ยวในการใช้ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเขมร เพื่อให้บอกข้อมูลการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้

5. การเสริมสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ที่ให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมียุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบริการและความปลอดภัย การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้ควรมีการเสริมสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวและองค์ประกอบการท่องเที่ยว ในด้านการประชาสัมพันธ์คุณค่าทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีของคนในท้องถิ่น และต้องให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย

4.3. การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และเปรียบเทียบปัจจัยคุณลักษณะของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นกับบทบาทและความคาดหวังต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 400 ตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะวิจัยและพนักงานภาคสนาม ดำเนินการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติพรรณนา (ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติอ้างอิง (การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่มตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D.=0.96) การกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านพื้นที่ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมสาธารณูปโภค การคมนาคมให้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการจัดการ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้าน การกำจัดมลพิษ/ขยะ/สิ่งปฏิกูลแหล่งการท่องเที่ยว ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมการสร้างควมเข้าใจในคุณค่า

แหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ด้านการมีส่วนร่วม มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) ค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่

ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.86, S.D.=0.87) การกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านพื้นที่ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.83, S.D.=0.87) โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวอีสานใต้ให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ประชาชนในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการจัดการ มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการกำจัดมลพิษ/ขยะ/สิ่งปฏิกูลในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้มีการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ด้านการมีส่วนร่วมโดย มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์)ค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่

การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยเพศ อายุ ภูมิลำเนา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน การแสดงบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน ส่วนปัจจัย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการบริหาร อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และรายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน การแสดงบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ใน

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยในด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และ รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนด ยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน ส่วนปัจจัยเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ภูมิลำเนา และ ตำแหน่งในการบริหาร ต่างกัน ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่ต่างกัน

การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จำนวน 6 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี) ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทน้อยทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่มี การกำหนดโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน กระทำโดยกลุ่มผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงผู้เข้าร่วมและมีบทบาทเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในการกำหนดยุทธศาสตร์ เพียงแต่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในทุกจังหวัด กลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องโดยจะเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้การสนับสนุนและส่งเสริมแก่หน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยส่วนภูมิภาคอบรรมด้านการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ให้การสนับสนุน งบประมาณด้านการท่องเที่ยว การจัดงานประเพณีต่าง ๆ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มอีสานใต้ ส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มอินโดจีนและสามเหลี่ยมมรกตพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเกิดความรักกับท้องถิ่นและประเทศ ส่งเสริมตามพื้นที่ที่สำคัญด้านการท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอมโบราณ และหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สนับสนุนให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวให้สามารถ ดำเนินการได้อย่างยั่งยืน มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ๆ เพื่อให้เกิดการรวม พร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และชุมชนอย่างยั่งยืน โดยเสริมสร้างชนบทให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ให้กลุ่มชุมชนและกลุ่ม

อาชีพได้แสดงความคิดเห็นด้วยตนเองในการนำเสนอของดีประจำท้องถิ่นของตน โดยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ชุมชนมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสในด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น กลุ่มชุมชนและกลุ่มอาชีพได้แสดงความคิดเห็นด้วยตนเองในการนำเสนอของดี มีคุณภาพประจำท้องถิ่นของตน (สินค้า OTOP) ชุมชนมีอาชีพเสริม และเกิดรายได้ ปลูกฝั่งเด็กและเยาวชนเข้มแข็ง มีจิตสำนึกในการรักบ้านเกิดและให้สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวของตนได้ มีการรณรงค์และให้ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวัง ว่ารัฐบาลควรมอบอำนาจในด้านการบริหารจัดการให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากในปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจ เพราะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้ความต้องการในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่นส่งเสริมให้เยาวชนในท้องถิ่นที่มีได้รับการศึกษา ในการจัดงานเพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นได้เข้าวัดดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต เช่น การต่อต้านการสร้างโรงงานหรือให้สร้างโรงงานห่างไกลจากชุมชนให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแหล่งท้องถิ่นที่อยู่ ต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้เห็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ล้ำค่าของจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาสถานที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ฯลฯ การจัดทำสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงในการท่องเที่ยวภายในกลุ่มอีสานใต้ พัฒนาสภาพแวดล้อม บรรยากาศ ให้สวยงามและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภคและความปลอดภัย เมื่อมีอำนาจในการพัฒนาท้องถิ่นแล้วสามารถที่จะวางแผนพัฒนาการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยการจัดตั้งชมรมนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอีสานใต้ในกลุ่ม 6 จังหวัด เพื่อแยกกลุ่มดูแลและประสานกันอย่างเป็นรูปธรรม การคมนาคมทางด้านการท่องเที่ยวให้ครบวงจร เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ที่สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ครบทุกจังหวัดในครั้งเดียว ตามกลุ่มการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ คาดหวังให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเป็นรายได้นำมาพัฒนาอีสานใต้ต่อไป พัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และกลุ่มปราสาทหินของทุกจังหวัดโดยให้มีการเชื่อมโยงและส่งต่อนักท่องเที่ยวให้ต่อเนื่องกันทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาให้กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในด้านภูมิประเทศทรัพยากรที่มีอยู่ คือ แหล่งทางด้าน ประวัติศาสตร์ ที่มีความสำคัญในอดีต โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการบริการ ภาษาและการ

ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าOTOP และ อาหารพื้นบ้านให้มีคุณภาพให้ได้มาตรฐาน และเป็นสินค้าที่ถูกต้องใจของผู้มาเยือนและบอกต่อ ๆ กัน เพิ่มสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวให้เท่าเทียมกันทุกภูมิภาค

ปัญหาอุปสรรค ขาดงบประมาณในการส่งเสริมการสนับสนุนและการพัฒนาจากภาครัฐ การคมนาคมในการท่องเที่ยวยังขาดความรวดเร็วและสะดวกสบาย ที่พักไม่เพียงพอหรือไม่เป็นจุดดึงดูดเท่าที่ควรการจัดการของผู้บริหาร ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและบุคลากรที่มีความสามารถด้านการท่องเที่ยว ภาครัฐต้องสนับสนุนการดูแลการท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ บำรุงรักษาโบราณวัตถุและโบราณสถานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แหล่งท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เชนิเวศยัง ต้องอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยหลัก มีการดำเนินเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ด้วยการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และ ภาคเอกชน จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จัดสร้างที่พักเพื่อบริการนักท่องเที่ยว(home stay, Long stay) สร้างจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้ใช้เวลาน้อยที่สุดในการท่องเที่ยวให้ทั่วอีสานใต้ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมในเชิงรุกเพื่อสืบสานการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างค่านิยมและปลูกจิตสำนึกต่อท้องถิ่นให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น มีการสำรวจหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มีศักยภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพิ่มขึ้น

ต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ เพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยหน่วยงานหรือ กรมที่เกี่ยวข้องให้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นดูแล ให้จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รัฐบาลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุน การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติผู้มาเที่ยว รัฐบาลควรแบ่งหรือจัดสรรกลุ่มทัวร์ ให้ ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาในพื้นที่อีสานใต้อย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ (เช่นบริษัททัวร์ มีการจัด ท่องเที่ยว 4 ครั้ง ต้องจัดมาเที่ยวที่อีสาน ใต้อย่างน้อย 1 ครั้ง) การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใน กลุ่มอีสานใต้

คำถามข้อที่ 1 บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เป็นอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D.=0.96) โดยมีบทบาทมากระเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ ทั้งนี้ ในด้านการมีส่วนร่วม มีการแสดงบทบาทในด้านส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่บทบาทในด้านการส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกกลุ่มอีสานใต้ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น เมื่อชุมชนหรือบุคคลในท้องถิ่นเกิดการรักและหวงแหนในท้องถิ่นของตนเองแล้วจึงมาเน้นการแสดงบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดการ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ แต่ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการสร้างความสำเร็จในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีคะแนนค่อนข้างน้อย ดังนั้นการสร้างความสำเร็จในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องโดยการฝึกอบรมหรือการให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ดี นอกจากนี้ ในด้านพื้นที่ และในกิจกรรมและกระบวนการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความสำเร็จในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวมีการแสดงบทบาทน้อยที่สุด ซึ่งประเด็นเรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้เสริมให้เห็นความชัดเจนมากขึ้นด้วยว่า บทบาทขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ยังมีการแสดงบทบาทในขอบเขตที่ค่อนข้างจำกัด ทั้งด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ ควรเพิ่มบทบาทต่อไปมากขึ้น อาทิ ในด้านพื้นที่ ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการปรับปรุงสภาพพื้นที่ที่ทรุดโทรมให้มีความสวยงามและมีสภาพสอดคล้องกับธรรมชาติ เช่น ปρασาทหินพิมาย ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีการชำรุด องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีงบประมาณในการซ่อมแซมได้ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ ต้องรอให้กรมศิลปากรดำเนินการเท่านั้น มีการจัดแบ่งพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

อย่างชัดเจน ประกาศให้เป็นแหล่งอนุรักษ์ วางมาตรการดูแลรักษา ปรับปรุง และกำหนดโทษ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับกรมป่าไม้เท่านั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจไปดำเนินการจัดการได้ บางครั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมเข้าดำเนินการแต่ติดขัดที่ความคิดเห็นในการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งที่พื้นที่อำนวยการความสะดวก แต่หน่วยงานในท้องถิ่นไม่เอื้อในการดำเนินการเท่าที่ควร นอกจากนี้ ในด้านกิจกรรมและกระบวนการ ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวที่ควรอนุรักษ์ และมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวเพื่อร่วมมือกัน อนุรักษ์โบราณวัตถุโบราณสถานในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่อไป

คำถามข้อที่ 2 ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เป็นอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D.=0.89) เมื่อผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประเมินบทบาทของตนในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แล้ว ย่อมเกิดแรงจูงใจหรือการกระตุ้นที่จะต้องส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ให้มีสภาพที่ดีกว่าในปัจจุบันและมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงพบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากในทุกองค์ประกอบที่กำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว นอกจากนี้ การที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในระดับมาก อาจมีสาเหตุมาจากเมื่อประเมินศักยภาพด้านสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่รับผิดชอบหรือในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้แล้ว พบว่า มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก บางแห่งค่อนข้างมีชื่อเสียงอยู่แล้ว และบางแห่งที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้รับความนิยมได้

ส่วนเมื่อพิจารณารายด้าน ในด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการจัดการด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมกระบวนการ แสดงให้เห็นว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังมากในเรื่องของการมีส่วนร่วม และด้านการจัดการโดยคาดหวังว่าจะให้ประชาชนหรือชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์) มากที่สุด

ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้เสริมให้เห็นความชัดเจนมากขึ้นด้วยว่า บางครั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมเข้าจัดการแต่ติดขัดที่ความคิดเห็นในการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน” พื้นที่อำนวยความสะดวก แต่หน่วยงานในท้องถิ่นไม่เอื้อเท่าที่ควร ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบทางด้านการท่องเที่ยวจึงขาดบุคลากรมาจัดการโดยตรง ที่ผ่านมามาภาครัฐและเอกชนไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มากนัก ระยะเวลาเริ่มดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในการพัฒนามากขึ้น แต่ยังคงงบประมาณ ขาดการจัดการให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หรือมีเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความคาดหวังที่จะเห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในเรื่องต่อไป คือ รัฐต้องมอบความไว้วางใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่านี้ เพิ่มบทบาทในการบริหารงาน หน่วยงานของรัฐไม่ควรใส่ร้ายท้องถิ่นด้านการคอร์รัปชัน ซึ่งการบริหารงานในท้องถิ่นในปัจจุบันมีฝ่ายค้านและตรวจสอบการทำงานอยู่แล้ว ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจ เช่น ด้านประชาสัมพันธ์ หรือวัฒนธรรมโบราณ ผู้ดูแลต้องเป็นกลุ่มกรมศิลปากร เพราะเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้ความต้องการในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ส่งเสริมให้เยาวชนในท้องถิ่นที่ได้รับการศึกษาในการจัดงานเพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นได้เข้าวัด ดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต เช่น การต่อต้านการสร้างโรงงานหรือให้สร้างโรงงานห่างไกลจากชุมชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแหล่งท้องถิ่นที่อยู่ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ หน่วยงานหรือกรมที่เกี่ยวข้องให้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นดูแล ให้จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รัฐบาลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติมาเที่ยว รัฐบาลควรแบ่งหรือจัดสรรกลุ่มทัวร์ ให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาในพื้นที่อีสานใต้ อย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ให้มากกว่านี้ และมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวนิยมแล้ว

คำถามข้อที่ 3 คุณลักษณะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เป็นอย่างไร

สมมติฐานที่ 1 เพศต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้พบว่าเพศชาย คิดว่าตนสามารถแสดงบทบาทได้สูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงคิดว่าตนเองยังไม่มีบทบาทมากนัก ซึ่งดูจากค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเพศชาย

สมมติฐานที่ 2 อายุต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานในความรับผิดชอบ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุการทำงานและอายุตัว ดังนั้น อายุจึงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทมากหรือน้อยได้ โดยกลุ่มที่มีอายุมากจะมีการแสดงบทบาทได้สูงกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย

สมมติฐานที่ 3 สถานภาพสมรสต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพการสมรส ต่างกัน แต่ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ล้วนมีบทบาทไม่ทางใดทางหนึ่งในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่

สมมติฐานที่ 4 ภูมิลำเนาเดิมต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น กับบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากความผูกพัน ทำให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องถิ่นนั้นเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดหรือรักพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ ทำให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ต่างกันไป โดยคนที่มีภูมิลำเนาเดิมจะมีความรักและความหวงแหนถิ่นที่ตนอยู่สูงกว่ากลุ่มผู้นำที่ย้ายภูมิลำเนามาจากถิ่นอื่น ๆ

สมมติฐานที่ 5 ระดับการศึกษาต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่กันตลอดเวลาทำให้มีแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ไปในแนวทางเดียวกัน

สมมติฐานที่ 6 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานนานย่อมมีประสิทธิภาพในการกำหนดบทบาทค่อนข้างสูงและมีแนวทางในการกำหนดบทบาทเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ดี

สมมติฐานที่ 7 ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในกลุ่มผู้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแนวทางและนโยบายไปทิศทางเดียวกันและให้บทบาทในการแสดงออกเท่าเทียมกัน

สมมติฐานที่ 8 อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่จะมีความเป็นผู้นำสูงในการเข้ามาบริหารงานในองค์กรปกครองท้องถิ่น จึงมีความเชื่อมั่นในตนเอง ลักษณะของอาชีพจึงไม่มีความแตกต่างกันในการกำหนดบทบาทต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 9 รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่ารายได้ของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นไม่มีผลในการกำหนดบทบาทเพราะผู้นำจะมีความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์ของตัวเองอยู่แล้ว

สมมติฐานที่ 10 เพศต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากเพศชายและเพศหญิงต่างรับรู้เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน และต่างมีความคาดหวังว่าอยากเห็นกลุ่มที่จังหวัดอีสานใต้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมือนกัน

สมมติฐานที่ 11 อายุต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากในแต่ละช่วงวัยของแต่ละบุคคลอาจมีงานในความรับผิดชอบ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุการทำงานและอายุตัว อย่างไรก็ตาม ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักมีความคาดหวังที่อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังนั้น ไม่ว่าจะมีความเท่าใด ความคาดหวังจึงไม่แตกต่างกันในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 12 สถานภาพสมรสต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพการสมรส ต่างกัน แต่ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ล้วนมีความคาดหวังให้ท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง

สมมติฐานที่ 13 ภูมิลำเนาเดิมต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แตกต่างกัน

ผลการทดสอบ พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวเป็นหน้าที่หลักของผู้นำ เพื่อนำไปพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นผู้นำที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องถิ่นหรือย้ายมาจากที่อื่น ๆ ต่างก็มีความคาดหวังที่อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอ จึงมีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 14 ระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอาจหมายถึง การพัฒนาทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคมที่ต่างกัน ทำให้ความคาดหวังของผู้นำแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ การที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้ในหลักการด้านต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ ย่อมซึมซับองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดมุมมอง ทักษะ และความคาดหวังแตกต่างกันไป โดยกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีความความคาดหวังในด้านการกำหนดยุทธศาสตร์สูง

สมมติฐานที่ 15 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมานาน มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์ค่อนข้างสูง เพื่อนำมาพัฒนาการท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 16 ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในกลุ่มผู้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแนวทางและนโยบายไปทิศทางเดียวกัน ดังนั้นความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวจึงไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 17 อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มอาชีพรับเหมาก่อสร้าง มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวค่อนข้างสูงมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากผลของอาชีพ เพราะหากมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวแล้ว จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้นของอาชีพผู้รับเหมาก่อสร้าง

สมมติฐานที่ 18 รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่ารายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวค่อนข้างสูง เนื่องจากฐานของรายได้สูง จะมีความคาดหวังว่ายุทธศาสตร์ในด้านการท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้นนั้นมีความเป็นไปได้สูง

4.4. ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัย พบว่า ในการกำหนดยุทธศาสตร์กลุ่มท่องเที่ยวอีสานใต้ ทั้ง 4 ด้านนั้น บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแสดงบทบาทมากในด้าน การมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ ตามลำดับ ทั้งนี้ ในด้านการมีส่วนร่วม มีการแสดงบทบาทในด้านส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่บทบาทในการส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น เมื่อชุมชนหรือบุคคลในท้องถิ่นเกิดการรักและหวงแหนในท้องถิ่นของตน และในด้านกิจกรรมและกระบวนการ การจัดกิจกรรมการส่งเสริมการสร้างควมเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวมีการแสดงบทบาทน้อยที่สุด ซึ่งประเด็นเรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรเน้นยุทธศาสตร์ด้านการกำหนดการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการสร้างควมเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ ซึ่งกลุ่มผู้นำ และชุมชนมียุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากที่สุดอยู่แล้ว ควรจะมีการเน้นเนื้อหาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวต่าง ๆ ในหลักสูตรให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อให้เกิดความตระหนักและมีความเข้าใจแนวคิดในเห็นคุณค่าของการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.27$, $S.D.=0.96$) โดยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น 13-16 ปี มีบทบาทแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี จากนั้นผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีบทบาทจำกัดในด้านอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ควรพิจารณาบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติ อาทิเช่น หน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องควรมีหน้าที่เพียงในการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีความเข้าใจด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวให้สามารถมองภาพรวมของการท่องเที่ยวได้ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอำนาจในการบริหารจัดการนั้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารจัดการด้วยตนเองเพราะเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ อยู่แล้ว จะเกิดความรักและห่วงใยในทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของตนเอง ให้มีเอกภาพในการบริหารงานมีระบบการจัดการที่ชัดเจน ทั้งงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากร และมีกรรมการชุมชนดูแล มีการสนับสนุนเชิงนโยบายอย่างจริงจัง ใช้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักธุรกิจ และผู้ประกอบการโดยพิจารณาให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน และประชาชนเพราะแม้ว่าจะมีผู้ใช้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงหรือมีงบประมาณดำเนินการ แต่ก็สามารถช่วยให้เกิดความสามัคคี เกิดมีการประสานงานและเชื่อมโยงบูรณาการการพัฒนาจากหน่วยงานท้องถิ่นระดับพื้นที่ที่ใกล้ชิดแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ได้มากขึ้น และลดข้อจำกัดในการพัฒนาของหน่วยงาน อาทิ ความรู้ความเข้าใจในการกำหนดยุทธศาสตร์ การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นมาและประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดพลังในการดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์พื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้มีความก้าวหน้า ตามลำดับต่อไป

3. ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.86$, S.D.=0.89) โดยในองค์ประกอบของการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ทั้ง 4 ด้านนั้น ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวัง ในด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการจัดการ ด้านพื้นที่

และด้านกิจกรรมกระบวนการ แสดงให้เห็นว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังมากในเรื่องของการมีส่วนร่วม และด้านการจัดการโดยคาดหวังว่าจะให้ประชาชนหรือชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวังมากในเรื่องการมีส่วนร่วมและด้านการจัดการ

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำความคาดหวังดังกล่าวมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้สร้างแรงจูงใจกับกลุ่มผู้บริหาร รวมทั้งแกนนำชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการให้เกิดประโยชน์ร่วมกันมากที่สุด อาทิ จัดหาและพัฒนาให้มีบุคลากรด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยรวมกันจัดตั้งเป็นกลุ่ม/ชมรมหรือองค์กรขึ้นในท้องถิ่น หรือเครือข่ายการพัฒนาการท่องเที่ยว มีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นความปลอดภัย สะอาด มีการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวและส่งเสริมให้มีมัคคุเทศก์เยาวชนในท้องถิ่น

4. ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ แตกต่างกันตามระดับการศึกษาของผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับปริญญาโท กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และ กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว แก่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมภาวะผู้นำด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดสรรงบประมาณให้แก่แหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีการพัฒนาไม่มากนัก เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพ โดยรวมของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ได้อย่างต่อเนื่อง และอย่างยั่งยืน

5. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย ปัจจัยเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิมและประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรับทราบว่า บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว มีการแสดงบทบาทที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่มีภูมิลำเนาเดิมในท้องถิ่น กับกลุ่มที่ย้ายมาจากที่อื่น กลุ่มที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 13-16 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ควรใช้ปัจจัยเรื่องเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิม และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาช่วยในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคคลกรด้านการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3) ในการจัดการฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุม ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับระดับอายุหรือวัย และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการจัดหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายจะช่วยให้การถ่ายทอดความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การพัฒนาบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะได้ผลดี มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มากขึ้น

6. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ได้แก่ ปัจจัยในด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และ รายได้ นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรับทราบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว คาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษา

ระดับอนุปริญญา และกับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี หน่วยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ควรใช้ปัจจัยเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาช่วยในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคคลกรด้านการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวังในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวสูงอยู่แล้ว

7. จากมุมมองและข้อเสนอแนะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความคาดหวังในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การมีส่วนร่วมจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวท่องเที่ยว โดยต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ มีข้อเสนอในเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทด้านการท่องเที่ยวเพื่อร่วมมือบริหารจัดการให้กลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง นำเสนอข้อมูลสภาพปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ในเรื่องการสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการการท่องเที่ยว และการขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก นอกจากนี้ ภาครัฐและเอกชน ยังให้ความสำคัญหรือร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวไม่มากเท่าที่ควร โดยยังให้ความสำคัญในกลุ่มภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคกลางมากกว่า

ดังนั้น รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมศิลปากร กรมป่าไม้ จึงควรเพิ่มบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยยุทธศาสตร์พื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในการพัฒนาและวางแผนในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีการประสานบูรณาการเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเครือข่ายและเกิดระบบธุรกิจพึ่งพาแบบพันธมิตรระหว่างผู้ประกอบการระดับประเทศ และผู้ประกอบการในพื้นที่ หรือท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่สามารถจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยว ได้โดยมีระยะการเดินทางไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นการสร้างระบบสาธารณูปโภคให้มีความเหมาะสมและเดินทางสะดวกสบายมากขึ้น สร้างข้อมูลและเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งวัฒนธรรมท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ให้เข้าถึงกลุ่ม

นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้ง กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่มีโอกาสได้รู้จักหรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทั่วถึง

คำถามข้อที่ 4 ยุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนเป็นอย่างไร

จากการระดมความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวเป็นผู้ประกอบการโรงแรม ผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยว ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬา รวมทั้งระดมความคิดเห็นจากองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่น พบว่าการท่องเที่ยวในลักษณะพึ่งพาประเทศเพื่อนบ้านเป็นไปได้สูงเนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากมีตลาดการท่องเที่ยวใหม่ในประเทศเวียดนาม แต่อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวเป็นลักษณะที่เป็นทางผ่านของนักท่องเที่ยวผ่านไปเที่ยวยังประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยข้อจำกัดหลายประการได้แก่ ปัญหาความมั่นคง รายได้ของประชากรในประเทศเพื่อนบ้านที่ยังต่ำอยู่ รวมทั้งเส้นทางคมนาคมที่ยังไม่สะดวกในการเดินทางในบางประเทศ เช่น ประเทศกัมพูชา

แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่เป็นไปได้คือทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวมาพักในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ก่อนที่จะเดินทางไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเสนอแนะว่า การที่จะให้นักท่องเที่ยวแวะมาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้นั้น จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้พร้อมที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวคือ

1. การสร้างกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ให้มีการสร้างกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจร เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนานขึ้น ซึ่งการที่นักท่องเที่ยวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นก็หมายถึงว่า นักท่องเที่ยวมีโอกาสใช้จ่ายมากยิ่งขึ้นกว่าการที่นักท่องเที่ยวมาเรียนในระยะเวลาสั้นๆ และผ่านไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

2. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้คนในท้องถิ่นทราบถึงแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด รวมทั้งผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้คนในท้องถิ่นเปรียบเสมือนผู้ช่วยประชาสัมพันธ์ภายในตัว

3. การรักษารูปแบบดั้งเดิมของวัฒนธรรมและประเพณี เนื่องจากการวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นถูกระแสวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีอิทธิพล ทำให้รูปแบบดั้งเดิมของวัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมสูญหายไป ทำให้มีผลต่อการที่นักท่องเที่ยวจะเข้ามาชมในความเป็นเอกลักษณ์

ดั้งเดิมที่แท้จริง ดังนั้นคนในท้องถิ่นจะต้องช่วยกันอนุรักษ์รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นให้คงเดิม

4. การคมนาคมควรจะมีการสร้างสนามบิน ทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคอีสานใช้ระยะทางที่นาน ยิ่งถ้าการเดินทางท่องเที่ยวไปยังประเทศเพื่อนบ้านนั้นต้องใช้เวลาเดินทางที่นาน ดังนั้นการสร้างสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านนั้นจะช่วยลดระยะเวลาในการเดินทางให้กับนักท่องเที่ยว

สำหรับยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการท่องเที่ยวในเขตอีสานใต้สู่ความยั่งยืน ซึ่งพิจารณาแยกออกมาเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีความหลากหลายอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณี การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวธรรมชาติ เพียงแต่ยังขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจนโดยให้สอดคล้องกับระยะเวลาของเส้นทางการท่องเที่ยว ความหลากหลายของการท่องเที่ยว และความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งอย่างต่อเนื่องในด้านสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ ความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำที่สะอาดพร้อมให้บริการ การกำจัดขยะและน้ำเสีย โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวได้

2. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบการท่องเที่ยวที่สำคัญที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ยังขาดอยู่ เช่นถนนที่เป็นเลนเดี่ยว ควรพัฒนาเป็นถนนสองเลน และมีการสร้างศูนย์กลางสนามบิน นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาที่พัก โรงแรมที่ได้มาตรฐานในบางจังหวัด เช่น จังหวัดศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ ส่วนในเรื่องของภาคการอาหารนั้นควรมีการส่งเสริมให้เป็นร้านที่ได้มาตรฐาน และพัฒนาสินค้าพื้นเมืองให้มีคุณภาพเป็นผลิตภัณฑ์OTOP มีบริการข้อมูลด้านที่พัก ร้านอาหาร สินค้าพื้นเมืองให้นักท่องเที่ยวทราบอย่างทั่วถึง

3. ด้านกลไกและการจัดการท่องเที่ยว

โดยภาพรวมแล้วประชาชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างดีแม้ว่าการดำเนินงานโครงสร้างใหญ่โดยภาครัฐโดยให้ส่วนของท้องถิ่นดำเนินการจัดการ แต่ภาคเอกชนก็ให้การส่งเสริมและสนับสนุน อย่างไรก็ตามในการขยายตัวของการท่องเที่ยวในท้องถิ่นกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการ การพัฒนาการท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวของท้องถิ่น โดยต้องให้อำนาจในการบริหารจัดการและให้ความรู้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในด้านการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน สามารถอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวไว้ได้ในระยะยาวมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและศูนย์ข้อมูลทางวิชาการให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว

4. การบริการข้อมูลการท่องเที่ยว

การบริการข้อมูลการท่องเที่ยวนั้น ในแต่ละศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวควรมีข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนควรมีการบริการข้อมูลการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่สื่อที่ดีที่สุดในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบอกปากต่อปาก ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นและตำรวจท่องเที่ยวให้สามารถบอกข้อมูลการท่องเที่ยวได้ จึงควรให้มีการอบรมประชาชนในท้องถิ่นตำรวจท่องเที่ยวในการใช้ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเขมร เพื่อให้บอกข้อมูลการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้

5. การเสริมสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ที่ให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมี ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบริการและความปลอดภัย การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้ควรมีการเสริมสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวและองค์ประกอบการท่องเที่ยว ในด้านการประชาสัมพันธ์คุณค่าทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีของคนในท้องถิ่น และต้องให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในทุกมิติ เพื่อให้มีความหลากหลายและความครอบคลุมในการที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยว

2. ควรมีการดำเนินการวิจัยเพื่อประเมินผลโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในแต่ละจังหวัดที่ดำเนินการโครงการการท่องเที่ยวมาแล้ว เพื่อให้พิจารณาในการให้การสนับสนุนโครงการ ซึ่งจะทำให้การจัดสรรทรัพยากรในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้นกว่าปัจจุบัน

4.5. สรุป

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบถึงผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการดำเนินการวิจัยในครั้งต่อไป ในบทที่ 5 จะกล่าวถึงบทสรุปทั้งหมดของบทที่ 1-4 และสามารถนำไปใช้ในการเขียนบทความได้ต่อไป

บทที่ 5 บทสรุป

5.1. บทนำ

ในบทนี้จะได้นำเสนอเนื้อหาการวิจัยตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4 เพื่อสามารถนำไปเขียนเป็นบทความผลการวิจัยในวารสารที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.2. คำนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ซึ่งเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมประเภทนี้ นอกจากนี้รัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้หลายประการ เช่น การเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว การส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยให้ความสำคัญทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับนานาชาติ ทั้งนี้เพราะมีการนำทรัพยากรมาใช้้อย่างมากมาย จนทำให้เสียสมดุลของธรรมชาติส่งผลต่อการดำรงชีวิต และพัฒนาประเทศได้อย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนั้น สามารถพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นเป้าหมายสำคัญในกระบวนการท่องเที่ยว และถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในการกำกับ ดูแล และควบคุมการท่องเที่ยวได้มากขึ้น

การบริหารงานทรัพยากรการท่องเที่ยวและความคิดเห็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด รวมทั้งยังเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ ของทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นอันนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด อันเป็นแนวทางการพัฒนาแบบองค์รวม หรือการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาบนแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ดังนั้นการศึกษาบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อกระบวนการวางแผนพัฒนา และการกำหนดยุทธศาสตร์ การศึกษาความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาและการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จัดว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากบทบาท ความคาดหวังและความเป็นมาในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน

5.3. เครื่องมือและวิธีการศึกษา

5.3.1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ในการหาขนาดตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้การหาขนาดตัวอย่างโดยการ สุ่มเลือกจากกลุ่มประชากร ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยครอบคลุมทั้ง 6 จังหวัดที่ ทำการศึกษา

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มจังหวัด อีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และ อุบลราชธานี

2.2. การวิจัยโดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร(Document Research) ที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เบื้องต้น(Guideline Interview) ผู้บริหารของ องค์การ บริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด อีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

5.3.2. การสุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ในการหาขนาดตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้การหาขนาดตัวอย่างโดยการสุ่ม เลือกจากกลุ่มประชากร ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยครอบคลุมทั้ง 6 จังหวัดที่ ทำการศึกษา หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำการศึกษาในอำเภอต่าง ๆ ที่สุ่มเลือก ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัด อีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

5.3.3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับกลุ่มนายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นข้อความคำถามเกี่ยวกับตำแหน่ง สถานที่ทำงาน อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่ทำงานในพื้นที่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ และเติมข้อความในช่องว่าง

ตอนที่ 2 บทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เป็นข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ถ้าตอบ มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับนายกหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยคณะวิจัยได้กำหนดประเด็นสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ภูมิลำเนา สถานที่ทำงาน หน้าที่ความรับผิดชอบประสบการณ์ในการเป็นผู้นำท้องถิ่นหรือการทำงานด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท้องถิ่น

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

3. ข้อเสนอแนะในการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และการต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาล

3. ประชุมกลุ่มย่อยระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้านการท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยจัดการประชุมแบบระดมความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้านการท่องเที่ยวเพื่อทราบยุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน

การสร้างและทดสอบเครื่องมือวิจัย

คณะวิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การประชุมกลุ่มผู้วิจัยในการกำหนดรูปแบบและคำถามในการจัดทำแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ได้จากการประชุมส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินผล
3. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 2 นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาปรับปรุงแบบสอบถาม
4. ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรตัวอย่างและรวบรวมแบบสอบถาม
5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

5.3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ คณะวิจัยได้ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิจัย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สถิติที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่มตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (independent t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA)

การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. คณะวิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบริบท(context analysis) เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาอภิปรายร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2. ประชุมกลุ่มย่อยระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้านการท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยจัดการประชุมแบบระดมความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้านการท่องเที่ยว

5.4. ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาบทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และเพื่อทราบยุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ที่กลุ่มอีสานใต้มีความยั่งยืน และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 400 ตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะวิจัยและพนักงานภาคสนาม ดำเนินการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติพรรณนา (ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติอ้างอิง (การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสอง

กลุ่ม ตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนด ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.96) การกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านพื้นที่ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมสาธารณูปโภค การคมนาคมให้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการจัดการ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้าน การกำจัดมลพิษ/ขยะ/สิ่งปฏิกูลแหล่งการท่องเที่ยว ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และการส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ด้านการมีส่วนร่วม มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่

ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.87) การกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านพื้นที่ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.87) โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวอีสานใต้ให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ประชาชนในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการจัดการ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธ

ศาสตร์ด้านการส่งเสริมการกำจัดมลพิษ/ขยะ/สิ่งปฏิกูลในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้มีการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ด้านการมีส่วนร่วมโดย มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์)ค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยเพศ อายุ ภูมิสำเนา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน การแสดงบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน ส่วนปัจจัย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการบริหาร อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และรายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน การแสดงบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยในด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และ รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน ส่วนปัจจัยเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ภูมิสำเนา และตำแหน่งในการบริหาร ต่างกัน ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่ต่างกัน

การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและความคาดหวัง ของผู้นำของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จำนวน 6 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี) ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทน้อยทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่มีกำหนดโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน กระทำโดยกลุ่มผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงผู้เข้าร่วมและมีบทบาทเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในการกำหนดยุทธศาสตร์ เพียงแต่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในทุกจังหวัด กลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องโดยจะเน้นส่งเสริมการ

ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้การสนับสนุนและส่งเสริมแก่งานหน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยส่วนภูมิภาคอบรมด้านการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ให้การสนับสนุน งบประมาณด้านการท่องเที่ยว การจัดงานประเพณีต่าง ๆ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มอีสานใต้ ส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มอินโดจีนและสามเหลี่ยมมรกตพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเกิดความรักกับท้องถิ่นและประเทศ ส่งเสริมตามพื้นที่ที่สำคัญด้านการท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอมโบราณและหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สนับสนุนให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวให้สามารถ ดำเนินการได้อย่างยั่งยืน มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ๆ เพื่อให้เกิดการความร่วมมือในการรองรับนักท่องเที่ยว มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และชุมชนอย่างยั่งยืน โดยเสริมสร้างชนบทให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ให้กลุ่มชุมชนและกลุ่มอาชีพได้แสดงความคิดเห็นด้วยตนเองในการนำเสนอของดีประจำท้องถิ่นของตน โดยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ชุมชนมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสในด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น กลุ่มชุมชนและกลุ่มอาชีพได้แสดงความคิดเห็นด้วยตนเองในการนำเสนอของดี มีคุณภาพประจำท้องถิ่นของตน (สินค้า OTOP) ชุมชนมีอาชีพเสริม และเกิดรายได้ ปลูกฝังเด็กและเยาวชนเข้มแข็ง มีจิตสำนึกในการรักบ้านเกิดและให้สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวของตนได้มีการรณรงค์และให้ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวัง ว่ารัฐบาลควรมอบอำนาจในด้านการบริหารจัดการให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากในปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจ เพราะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้ความต้องการในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่นส่งเสริมให้เยาวชนในท้องถิ่นที่มีได้รับการศึกษาได้รับการศึกษา ในการจัดงานเพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นได้เข้าวัดดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต เช่น การต่อต้านการสร้างโรงงานหรือให้สร้างโรงงานห่างไกลจากชุมชนให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแหล่งท้องถิ่นที่อยู่ ต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้เห็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ล้ำค่าของจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาสถานที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ฯลฯ การจัดทำสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงในการท่องเที่ยวภายในกลุ่มอีสานใต้ พัฒนาสภาพแวดล้อมบรรยากาศ ให้สวยงามและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภคและ ความปลอดภัย

เมื่อมีอำนาจในการพัฒนาท้องถิ่นแล้วสามารถที่จะวางแผนพัฒนาการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยการ จัดตั้งชมรมนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอีสานใต้ในกลุ่ม 6 จังหวัด เพื่อแยกกลุ่มดูแลและประสานกันอย่างเป็นรูปธรรม การคมนาคมทางด้านการท่องเที่ยวให้ครบวงจร เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ที่สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ครบทุกจังหวัดในครั้งเดียว ตามกลุ่มการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ คาดหวังให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเป็นรายได้นำมาพัฒนาอีสานใต้ต่อไป พัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและกลุ่มปราสาทหินของทุกจังหวัดโดยให้มีการเชื่อมโยงและส่งต่อนักท่องเที่ยวให้ต่อเนื่องกันทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาให้กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในด้านภูมิประเทศทรัพยากรที่มีอยู่ คือ แหล่งทางด้าน ประวัติศาสตร์ ที่มีความสำคัญในอดีต โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด พัฒนาศักยภาพให้มีความสามารถในการบริการ ภาษาและการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้า OTOP และ อาหารพื้นบ้านให้มีคุณภาพให้ได้มาตรฐานและเป็นสินค้าที่ถูกต้องของผู้มาเยือนและบอกต่อ ๆ กัน เพิ่มสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวให้เท่าเทียมกันทุกภูมิภาค

ปัญหาอุปสรรค ขาดงบประมาณในการส่งเสริมการสนับสนุนและการพัฒนาจากภาครัฐ การคมนาคมในการท่องเที่ยวยังขาดความรวดเร็วและสะดวกสบาย ที่พักไม่เพียงพอหรือไม่เป็นจุดดึงดูดเท่าที่ควรการจัดการของผู้บริหาร ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและบุคลากรที่มีความสามารถด้านการท่องเที่ยว ภาครัฐต้องสนับสนุนการดูแลการท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ บำรุงรักษาโบราณวัตถุและโบราณสถานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แหล่งท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เขื่อนเวียงยัง ต้องอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยหลัก มีการดำเนินเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การ พัฒนาการท่องเที่ยว ด้วยการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และ ภาคเอกชน จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จัดสร้างที่พักเพื่อบริการนักท่องเที่ยว(home stay, Long stay) สร้างจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้ใช้เวลาอันน้อยที่สุดในการท่องเที่ยวให้ทั่วอีสานใต้ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมในเชิงรุกเพื่อสืบสานการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างค่านิยมและปลูกจิตสำนึกต่อท้องถิ่นให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น มีการสำรวจหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มี ศักยภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพิ่มขึ้น

ต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ เพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยหน่วยงานหรือ

กรมที่เกี่ยวข้องให้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นดูแล ให้จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รัฐบาลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้าน รัฐบาลควรแบ่งหรือจัดสรรกลุ่มทัวร์ให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาในพื้นที่อีสานได้อย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศ (เช่นบริษัททัวร์ มีการจัดท่องเที่ยว 4 ครั้ง ต้องจัดมาเที่ยวที่อีสาน ได้อย่างน้อย 1 ครั้ง) การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานได้

5.5. การอภิปรายผลการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.96) โดยมีบทบาทมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ ทั้งนี้ ในด้านการมีส่วนร่วม มีการแสดงบทบาทในด้านส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่บทบาทในด้านการส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น เมื่อชุมชนหรือบุคคลในท้องถิ่นเกิดการรักและหวงแหนในท้องถิ่นของตนเองแล้วจึงมาเน้นการแสดงบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดการ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ แต่ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีคะแนนค่อนข้างน้อย ดังนั้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องโดยการฝึกอบรมหรือการให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ดี นอกจากนี้ ในด้านพื้นที่ และในด้านการกิจกรรมและกระบวนการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวมีการแสดงบทบาทน้อยที่สุด ซึ่งประเด็นเรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้เสริมให้เห็นความชัดเจนมากขึ้นด้วยว่า บทบาทขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ยังมีการแสดงบทบาทในขอบเขตที่ค่อนข้างจำกัด ทั้งด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ ควรเพิ่มบทบาทต่อไปนี้มากขึ้น อาทิ ในด้านพื้นที่ ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการปรับปรุงสภาพพื้นที่ที่ทรุดโทรมให้มีความสวยงามและมีสภาพสมดุลกับธรรมชาติ เช่น ปราสาทหินพิมาย ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีการขำรุ ด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีงบประมาณในการซ่อมแซมได้ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ ต้องรอให้กรมศิลปากรดำเนินการเท่านั้น มีการจัดแบ่งพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ประกาศให้เป็นแหล่งอนุรักษ์ วางมาตรการดูแลรักษา ปรับปรุง และกำหนดโทษ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับกรมป่าไม้เท่านั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจไปดำเนินการจัดการได้ บางครั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมเข้าดำเนินการแต่ติดขัดที่ความคิดเห็นในการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งที่พื้นที่อำนวยการความสะดวก แต่หน่วยงานในท้องถิ่นไม่เอื้อในการดำเนินการเท่าที่ควร นอกจากนี้ ในด้านกิจกรรมและกระบวนการ ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวที่ควรอนุรักษ์ และ มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวเพื่อร่วมมือกัน อนุรักษ์โบราณวัตถุโบราณสถานในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.89) เมื่อผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประเมินบทบาทของตนในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดอีสานใต้แล้ว ย่อมเกิดแรงจูงใจหรือการกระตุ้นว่าจะต้องส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่เป็นอยู่ให้มีสภาพที่ดีกว่าในปัจจุบันและมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงพบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากในทุกองค์ประกอบกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว นอกจากนี้ การที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก อาจมีสาเหตุมาจากเมื่อประเมินศักยภาพด้านสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่รับผิดชอบหรือในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้แล้ว พบว่า มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก บางแห่งค่อนข้างมีชื่อเสียงอยู่แล้ว และบางแห่งที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้รับความนิยมได้

ส่วนเมื่อพิจารณารายด้าน ในด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการจัดการด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมกระบวนการ แสดงให้เห็นว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังมากในเรื่องของการมีส่วนร่วม และด้านการจัดการโดยคาดหวังว่าจะให้ประชาชนหรือชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์) มากที่สุด

ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้เสริมให้เห็นความชัดเจนมากขึ้นด้วยว่า บางครั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมเข้าจัดการแต่ติดขัดที่ความคิดเห็นในการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน” พื้นที่อำนวยความสะดวก แต่หน่วยงานในท้องถิ่นไม่เอื้อเท่าที่ควร ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบทางด้านการท่องเที่ยวจึงขาดบุคลากรมาจัดการโดยตรง ที่ผ่านมามาภาครัฐและเอกชนไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มากนัก ระยะเวลาเริ่มดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในการพัฒนามากขึ้น แต่ยังขาดงบประมาณ ขาดการจัดการให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หรือมีเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความคาดหวังที่อยากจะเห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในเรื่องต่อไปนี้ คือ รัฐต้องมอบความไว้วางใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่านี้ เพิ่มบทบาทในการบริหารงาน หน่วยงานของรัฐไม่ควรใส่ร้ายท้องถิ่นด้านการคอร์รัปชัน ซึ่งการบริหารงานในท้องถิ่นในปัจจุบันมีฝ่ายค้านและตรวจสอบการทำงานอยู่แล้ว ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจ เช่น ด้านปρασาท หรือวัฒนธรรมโบราณ ผู้ดูแลต้องเป็นกลุ่มกรมศิลปากร เพราะเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้ความต้องการในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ส่งเสริมให้เยาวชนในท้องถิ่นที่มีได้รับการศึกษาได้รับการศึกษา ในการจัดงานเพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นได้เข้าวัดดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต เช่น การต่อต้านการสร้างโรงงานหรือให้สร้างโรงงานห่างไกลจากชุมชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแหล่งท้องถิ่นที่อยู่ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ หน่วยงานหรือกรมที่เกี่ยวข้องให้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นดูแล ให้จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รัฐบาลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติมาเที่ยว รัฐบาลควรแบ่งหรือจัดสรรกลุ่มทัวร์ ให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาในพื้นที่อีสานใต้ อย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศ และการ

ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ให้มากกว่านี้ และมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวนิยมแล้ว

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยคุณลักษณะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาทและความคาดหวัง ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

สมมติฐานที่ 1 เพศต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้พบว่าเพศชาย คิดว่าตนสามารถแสดงบทบาทได้สูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงคิดว่าตนเองยังไม่มีบทบาทมากนัก ซึ่งดูจากค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเพศชาย

สมมติฐานที่ 2 อายุต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานในความรับผิดชอบ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุการทำงานและอายุตัว ดังนั้น อายุจึงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทมากหรือน้อยได้ โดยกลุ่มที่มีอายุมากจะมีการแสดงบทบาทได้สูงกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย

สมมติฐานที่ 3 สถานภาพสมรสต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพการสมรส ต่างกัน แต่ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ล้วนมีบทบาทไม่ว่าทางใดทางหนึ่งในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่

สมมติฐานที่ 4 ภูมิลำเนาเดิมต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น กับบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากความผูกพัน ทำให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องถิ่นนั้นเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดหรือรักพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ ทำให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ต่างกันไป โดยคนที่มีภูมิลำเนาเดิมจะมีความรักและความหวงแหนถิ่นที่ตนอยู่สูงกว่ากลุ่มผู้นำที่ย้ายภูมิลำเนามาจากถิ่นอื่น ๆ

สมมติฐานที่ 5 ระดับการศึกษาต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่กันตลอดเวลาทำให้มีแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ไปในแนวทางเดียวกัน

สมมติฐานที่ 6 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานนานย่อมมีประสิทธิภาพในการกำหนดบทบาทค่อนข้างสูงและมีแนวทางในการกำหนดบทบาทเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ดี

สมมติฐานที่ 7 ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในกลุ่มผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแนวทางและนโยบายไปทิศทางเดียวกันและให้บทบาทในการแสดงออกเท่าเทียมกัน

สมมติฐานที่ 8 อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบันนอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะมีความเป็นผู้นำสูงในการเข้ามาบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความเชื่อมั่นในตนเองลักษณะของอาชีพจึงไม่มีความแตกต่างกันในการกำหนดบทบาทต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 9 รายได้ นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่ารายได้ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีผลในการกำหนดบทบาทเพราะผู้นำจะมีความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์ของตัวเองอยู่แล้ว

สมมติฐานที่ 10 เพศต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากเพศชายและเพศหญิงต่างรับรู้เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน และต่างมีความคาดหวังว่าอยากเห็นกลุ่มที่จังหวัดอีสานใต้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมือนกัน

สมมติฐานที่ 11 อายุต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากในแต่ละช่วงวัยของแต่ละบุคคลอาจมีงานในความรับผิดชอบ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุการทำงานและอายุตัว อย่างไรก็ตาม ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักมีความคาดหวังที่อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังนั้น ไม่ว่าจะมีความคาดหวังจึงไม่แตกต่างกันในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 12 สถานภาพสมรสต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพการสมรส ต่างกัน แต่ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ล้วนมีความคาดหวังให้ท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง

สมมติฐานที่ 13 ภูมิลำเนาเดิมต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แตกต่างกัน

ผลการทดสอบ พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวเป็นหน้าที่หลักของผู้นำ เพื่อนำไปพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นผู้นำที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องถิ่นหรือย้ายมาจากที่อื่น ๆ ต่างก็มีความคาดหวังที่อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอ จึงมีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 14 ระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอาจหมายถึง การพัฒนาทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคมที่ต่างกัน ทำให้ความคาดหวังของผู้นำแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ การที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้ในหลักการด้านต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ ย่อมซึมซับองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดมุมมอง ทักษะ และความคาดหวังแตกต่างกันไป โดยกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีความความคาดหวังในด้านการกำหนดยุทธศาสตร์สูง

สมมติฐานที่ 15 ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่มี

ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมานาน มีความคาดหวังในการกำหนด ยุทธศาสตร์ค่อนข้างสูง เพื่อนำมาพัฒนาการท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 16 ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน ความคาดหวังของ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในกลุ่มผู้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแนวทาง และนโยบายไปทิศทางเดียวกัน ดังนั้นความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวจึง ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 17 อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด อีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครอง ท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การ ท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มอาชีพ รับเหมาก่อสร้าง มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวค่อนข้างสูงมากกว่ากลุ่ม อาชีพอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากผลของอาชีพ เพราะหากมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวแล้ว จะทำให้ มีรายได้เกิดขึ้นของอาชีพผู้รับเหมาก่อสร้าง

สมมติฐานที่ 18 รายได้ นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่ารายได้ นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด อีสานใต้ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีความคาดหวังต่อ การกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวค่อนข้างสูง เนื่องจากฐานของรายได้สูง จะมีความคาดหวังว่า ยุทธศาสตร์ในด้านการท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้นนั้นมีความเป็นไปได้สูง

5.6. ข้อเสนอแนะผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่า ในการกำหนดยุทธศาสตร์กลุ่มท่องเที่ยวอีสานใต้ ทั้ง 4 ด้านนั้น บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแสดงบทบาทมากในด้าน การมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ ตามลำดับ ทั้งนี้ ในด้านการมีส่วนร่วม มีการแสดงบทบาทในด้านส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่บทบาทในการส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น เมื่อชุมชนหรือบุคคลในท้องถิ่นเกิดการรักและหวงแหนในท้องถิ่นของตน และในด้านกิจกรรมและกระบวนการ การจัดกิจกรรมการส่งเสริมการสร้างควมเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวมีการแสดงบทบาทน้อยที่สุด ซึ่งประเด็นเรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรเน้นยุทธศาสตร์ด้านการกำหนดการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการสร้างควมเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ ซึ่งกลุ่มผู้นำ และชุมชนมียุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากที่สุดอยู่แล้ว ควรควมมีการเน้นเนื้อหาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ในหลักสูตรให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อให้เกิดความตระหนักและมีความเข้าใจแนวคิดในเห็นคุณค่าของการการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D.=0.96) โดยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 13-16 ปี มีบทบาทแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานใน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี นอกจากนี้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีบทบาทจำกัดในด้านอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ควรพิจารณาบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติ อาทิเช่น หน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องควรมีหน้าที่เพียงในการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีความเข้าใจด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวให้สามารถมองภาพรวมของการท่องเที่ยวได้ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอำนาจในการบริหารจัดการนั้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารจัดการด้วยตนเองเพราะเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ อยู่แล้ว จะเกิดความรักและห่วงใยในทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของตนเอง ให้มีเอกภาพในการบริหารงานมีระบบการจัดการที่ชัดเจน ทั้งงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากร และมีกรรมการชุมชนดูแล มีการสนับสนุนเชิงนโยบายอย่างจริงจัง ใช้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักธุรกิจ และผู้ประกอบการโดยพิจารณาให้มีความสำคัญกับบทบาทของผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน และประชาชนเพราะแม้ว่าจะมีผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงหรือมีงบประมาณดำเนินการ แต่ก็สามารถช่วยให้เกิดความสามัคคี เกิดมีการประสานงานและเชื่อมโยงบูรณาการการพัฒนาจากหน่วยงานท้องถิ่นระดับพื้นที่ที่ใกล้ชิดแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล(อบต.) เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ได้มากขึ้น และลดข้อจำกัดในการพัฒนาของหน่วยงาน อาทิ ความรู้ความเข้าใจในการกำหนดยุทธศาสตร์ การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นมาและประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดพลังในการดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์พื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้มีความก้าวหน้า ตามลำดับต่อไป

3. ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.89) โดยในองค์ประกอบของการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ทั้ง 4 ด้านนั้น ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวัง ในด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการจัดการ ด้านพื้นที่และด้านกิจกรรมกระบวนการ แสดงให้เห็นว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังมากในเรื่องของการมีส่วนร่วม และด้านการจัดการโดยคาดหวังว่าจะให้ประชาชนหรือชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด ร่วม

ทำร่วมรับประโยชน์) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวังมากในเรื่องการมีส่วนร่วมและด้านการจัดการ

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำความคาดหวังดังกล่าวมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้สร้างแรงจูงใจกับกลุ่มผู้บริหาร รวมทั้งแกนนำชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการให้เกิดประโยชน์ร่วมกันมากที่สุด อาทิ จัดหาและพัฒนาให้มีบุคลากรด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยรวมกันจัดตั้งเป็นกลุ่ม/ชมรมหรือองค์กรขึ้นในท้องถิ่น หรือเครือข่ายการพัฒนาการท่องเที่ยว มีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นความปลอดภัย สะอาด มีการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวและส่งเสริมให้มีภาคเอกชนในท้องถิ่น

4. ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ แตกต่างกันตามระดับการศึกษาของผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยการทดสอบของ Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับปริญญาโท กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และกับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว แก่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมภาวะผู้นำด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดสรรงบประมาณให้แก่แหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีการพัฒนาไม่มากนัก เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพ โดยรวมของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ได้อย่างต่อเนื่อง และอย่างยั่งยืน

5. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย ปัจจัยเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิมและประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรับทราบว่ บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว มีการแสดงบทบาทที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่มีภูมิลำเนาเดิมในท้องถิ่น กับกลุ่มที่ย้ายมาจากที่อื่น กลุ่มที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น 13-16 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ควรใช้ปัจจัยเรื่องเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิม และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาช่วยในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคคลกรด้านการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3) ในการจัดการฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุม ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับระดับอายุหรือวัย และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการจัดหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายจะช่วยให้การถ่ายทอดความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การพัฒนาบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะได้ผลดี มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มากขึ้น

6. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ได้แก่ ปัจจัยในด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และ รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรับทราบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว คาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และ กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ควรใช้ปัจจัยเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาช่วยในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคคลกรด้านการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวังในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวสูงอยู่แล้ว

7. จากมุมมองและข้อเสนอแนะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความคาดหวังในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การมีส่วนร่วมจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวท่องเที่ยว โดยต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ มีข้อเสนอในเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทด้านการท่องเที่ยวเพื่อร่วมมือบริหารจัดการให้กลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง นำเสนอข้อมูลสภาพปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ในเรื่องการสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการการท่องเที่ยว และการขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก นอกจากนี้ ภาครัฐและเอกชน ยังให้ความสำคัญหรือร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวไม่มากเท่าที่ควร โดยยังให้ความสำคัญในกลุ่มภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคกลางมากกว่า

ดังนั้น รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมศิลปากร กรมป่าไม้ จึงควรเพิ่มบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยยุทธศาสตร์พื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในการพัฒนาและวางแผนในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีการประสานบูรณาการเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเครือข่ายและเกิดระบบธุรกิจพึ่งพาแบบพันธมิตรระหว่างผู้ประกอบการระดับประเทศ และผู้ประกอบการในพื้นที่ หรือท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่สามารถจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยว ได้โดยมีระยะการเดินทางไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นการสร้างระบบสาธารณูปโภคให้มีความเหมาะสมและเดินทางสะดวกสบายมากขึ้น สร้างข้อมูลและเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งวัฒนธรรมท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ให้เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้ง กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่มีโอกาสได้รู้จักหรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทั่วถึง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อทราบยุทธศาสตร์พึ่งพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนา และจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน

จากการระดมความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวเป็นผู้ประกอบการโรงแรม ผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยว ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬา รวมทั้งระดมความคิดเห็นจากองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นพบว่า การท่องเที่ยวในลักษณะพึ่งพาประเทศเพื่อนบ้านเป็นไปได้สูงเนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากมี

ตลาดการท่องเที่ยวใหม่ในประเทศเวียดนาม แต่อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวเป็นลักษณะที่เป็นทางผ่านของนักท่องเที่ยวผ่านไปเที่ยวยังประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยข้อจำกัดหลายประการได้แก่ ปัญหาความมั่นคง รายได้ของประชากรในประเทศเพื่อนบ้านที่ยังต่ำอยู่ รวมทั้งเส้นทางคมนาคมที่ยังไม่สะดวกในการเดินทางในบางประเทศ เช่น ประเทศกัมพูชา

แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่เป็นไปได้คือทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวมาพักในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ก่อนที่จะเดินทางไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเสนอแนะว่า การที่จะให้นักท่องเที่ยวแวะมาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้นั้น จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้พร้อมที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวคือ

1. การสร้างกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ให้มีการสร้างกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจร เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนานขึ้น ซึ่งการที่นักท่องเที่ยวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นก็หมายถึงว่า นักท่องเที่ยวมีโอกาสใช้จ่ายมากยิ่งขึ้นกว่าการที่นักท่องเที่ยวมาเรียนในระยะเวลาสั้นๆ และผ่านไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

2. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้คนในท้องถิ่นทราบถึงแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด รวมทั้งผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้คนในท้องถิ่นเปรียบเสมือนผู้ช่วยประชาสัมพันธ์ภายในตัว

3. การรักษารูปแบบดั้งเดิมของวัฒนธรรมและประเพณี เนื่องจากการวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นถูกระแสวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีอิทธิพล ทำให้รูปแบบดั้งเดิมของวัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมสูญหายไป ทำให้มีผลต่อการที่นักท่องเที่ยวจะเข้ามาชมในความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมที่แท้จริง ดังนั้นคนในท้องถิ่นจะต้องช่วยกันอนุรักษ์รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นให้คงเดิม

4. การคมนาคมควรจะมีการสร้างสนามบิน ทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคอีสานใช้ระยะทางที่นาน ยิ่งถ้าการเดินทางท่องเที่ยวไปยังประเทศเพื่อนบ้านนั้นต้องใช้เวลาเดินทางที่นาน ดังนั้นการสร้างสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านนั้นจะช่วยลดระยะเวลาในการเดินทางให้กับนักท่องเที่ยว

สำหรับยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการท่องเที่ยวในเขตอีสานใต้สู่ความยั่งยืน ซึ่งพิจารณาแยกออกมาเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีความหลากหลายอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณี การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวธรรมชาติ เพียงแต่ยังขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดเส้นทาง การท่องเที่ยวที่ชัดเจนโดยให้สอดคล้องกับระยะเวลาของเส้นทางการท่องเที่ยว ความหลากหลายของการท่องเที่ยว และความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งอย่างต่อเนื่องในด้านสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำที่สะอาดพร้อมให้บริการ การกำจัดขยะและน้ำเสีย โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวได้

2. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบการท่องเที่ยวที่สำคัญที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ยังขาดอยู่ เช่น ถนนที่เป็นเลน เดียว ควรพัฒนาเป็นถนนสองเลน และมีการสร้างศูนย์กลางสนามบิน นอกจากนี้ควรมีการพัฒนา ที่พัก โรงแรมที่ได้มาตรฐานในบางจังหวัด เช่น จังหวัดศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ ส่วนในเรื่องของ ภัตตาคาร ร้านอาหารนั้นควรมีการส่งเสริมให้เป็นร้านที่ได้มาตรฐาน และพัฒนาสินค้าพื้นเมืองให้มีคุณภาพเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP มีบริการข้อมูลด้านที่พัก ร้านอาหาร สินค้าพื้นเมืองให้นักท่องเที่ยวทราบอย่างทั่วถึง

3. ด้านกลไกและการจัดการท่องเที่ยว

โดยภาพรวมแล้วประชาชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี แม้ว่าการดำเนินงานโครงส่วนใหญ่โดยภาครัฐโดยให้ส่วนของท้องถิ่นดำเนินการจัดการ แต่ภาคเอกชนก็ให้การส่งเสริมและสนับสนุน อย่างไรก็ตามในการขยายตัวของท่องเที่ยวในท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการ การพัฒนาการท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวของท้องถิ่น โดยต้องให้อำนาจในการบริหารจัดการและให้ความรู้กับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในด้านการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน สามารถอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวไว้ได้ในระยะยาว มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและศูนย์ข้อมูลทางวิชาการให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว

4. การบริการข้อมูลการท่องเที่ยว

การบริการข้อมูลการท่องเที่ยว นั้น ในแต่ละศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวควรมีข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทั้งจากภาครัฐและ

ภาคเอกชนควรมีการบริการข้อมูลการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่สื่อที่ดีที่สุดในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบอกปากต่อปาก ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น และตำรวจท่องเที่ยวให้สามารถบอกข้อมูลการท่องเที่ยวได้ จึงควรให้มีการอบรมประชาชนในท้องถิ่น ตำรวจท่องเที่ยวในการใช้ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเขมร เพื่อให้บอกข้อมูลการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้

5. การเสริมสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ที่ให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมี ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบริการและความปลอดภัย การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้ควรมีการเสริมสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวและองค์ประกอบการท่องเที่ยว ในด้านการประชาสัมพันธ์คุณค่าทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีของคนในท้องถิ่น และต้องให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย

5.7. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในทุกมิติ เพื่อให้มีความหลากหลายและความครอบคลุมในการที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยว

2. ควรมีการดำเนินการวิจัยเพื่อประเมินผลโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในแต่ละจังหวัดที่ดำเนินการโครงการการท่องเที่ยวมาแล้ว เพื่อให้พิจารณาในการให้การสนับสนุนโครงการ ซึ่งจะทำให้การจัดสรรทรัพยากรในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้นกว่าปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2527. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2538. **นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง(มหาชน).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2547. **แผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2547**. (ออนไลน์)จาก <http://www.tat.or.th>.
- กวี วงศ์พุด. 2539. **ภาวะผู้นำ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการปิ.
- โกวิท พวงงาม. 2543. **การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- จรัส สุวรรณมาลา. 2540 . **การวางแผนกลยุทธ์ทางการเงินองค์กรในภาครัฐ**. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรายุ สุตจิตร. 2542. **รายรับและรายจ่ายของเทศบาลเมืองกับการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นกรณีศึกษา: เทศบาลเมืองพระประแดง**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จีระพรรณ กาญจนจิตรา. 2522. **สังคมวิทยาชุมชนเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำกัด.
- จีระพรรณ กาญจนจิตรา. 2528. **คู่มือการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัททุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977), จำกัด.
- ชัยยุทธ ชินกุล. 2539. **การจัดการเชิงยุทธศาสตร์ : การนำหลักการวางแผนเชิงกลยุทธ์ศาสตร์มาใช้ในการวางแผนของรัฐวิสาหกิจ**. สำนักวิจัย,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2537. **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์แอนด์พริ้นติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539. **การปกครองท้องถิ่นไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์แอนด์พริ้นติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด.

- ชูศักดิ์ ชูช่วย. 2533. **คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้าน
 สุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ชิตยา สุวรรณขุ. 2517. **สังคมวิทยา**. วิทยาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ. : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ดารณี ประยูรวงศ์. 2525. **พฤติกรรมของผู้หน้าที่เป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมงานพัฒนาชุมชน**.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดำรง วัฒนา สุชาติ วัฒนา และ สุริยะ วิริยะสวัสดิ์. 2544. **โครงการศึกษาเบื้องต้น เรื่อง
 ระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ตระกูล มีชัย. 2539. **การกระจายอำนาจ**. กรุงเทพฯ : บริษัท สุขุมและบุตร จำกัด.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2539. **การวางแผนเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- เทศบาลนครหาดใหญ่ และ สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ. 2542.
**การศึกษา โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองและการพัฒนาผังเมือง
 นครหาดใหญ่และปริมณฑล ใน 20 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2542-2562) เล่ม 1 ยุทธศาสตร์
 การพัฒนาเมือง ภาค 1 ข้อมูลและการวิเคราะห์**
- ธเนศวร์ เจริญเมือง . 2543. **100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440 – 2540 (พิมพ์ครั้งที่ 3)**
 กรุงเทพฯ. โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- ประมวล รัตนวงศ์. 2519. **บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ
 ของนักการศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาในจังหวัดนราธิวาส**.
- ประยุทธ์ สุวรรณโกตา. 2522. **บทบาทผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน**. วารสารพัฒนา
 ชุมชน 18 (พฤษภาคม): 32 – 39 น.
- ประยูร กาญจนตุล. 2538. **คำบรรยายกฎหมายปกครอง**. (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ.
 สักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปวัตร์ นวะมรัตน์. 2538. **การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร:
 ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- ประเสริฐ แยมสรวล. 2541ก **คู่มือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) สำหรับองค์
 การในภาครัฐ**. สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- ประหยัด หงส์ทองคำ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2529. **ปัญหาและแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพ
 ของการบริหารเทศบาลไทย**. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.

- ผุสดี สัตยมานะ. 2538. **การเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และ ปิยะนุช เงินคล้าย 2540. **การจัดการปกครองท้องถิ่นของเขตเมืองที่ต่อเนื่องกับกรุงเทพมหานคร: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนนทบุรี**. คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พัฒน์ บุญรัตน์พันธ์. 2517. **การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ยุพา จิราวัลย์. 2545. **พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนครปากเกร็ด**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรวดี ไชยพาน. 2523. **พฤติกรรมผู้นำที่เป็นอุปสรรคและ/หรือส่งเสริมงานพัฒนาชุมชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(สังคมสงเคราะห์), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. “หลักการรวมอำนาจ หลักการแบ่งอำนาจและหลักการกระจายอำนาจ” **ผู้จัดการรายวัน** (14 ธันวาคม 2537) : 11.
- วรพรรณ จันทรมัย. 2544. **โครงสร้างองค์กรของคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลตามความคิดเห็นของคณะเทศมนตรีและหัวหน้าส่วนการบริหารเทศบาลในจังหวัดขอนแก่น** รายงานการศึกษาอิสระ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิภาวดี ตันติพรสวัสดิ์. 2545. **การวิเคราะห์โครงสร้างรายรับรายจ่ายและความสามารถในการพึ่งพาตัวเองทางด้านการคลังของเทศบาลเมืองภูเก็ต**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2546 . **การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บี.เจ.เพลท โปรเซสเซอร์.
- วิโรจน์ ภูจินดา. 2527. **นโยบายและโครงการพัฒนาชนบทของรัฐบาล**. เทศบาล5,12 (กันยายน): 17 น.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2541. **รายงานการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์กรมการปกครองในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2541 – 2550) ระยะที่ 1 การประเมินพื้นฐานกรมการปกครอง**. เอกสารวิชาการสถาบันดำรงราชานุภาพ ลำดับที่ 11 / 2541.

- _____ 2542. รายงานการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) ใน
ทศวรรษหน้า (พ.ศ.2543 – 2552) ระยะที่ 1 การประเมินพื้นฐานสำนักงานเร่งรัด
พัฒนาชนบท. เอกสารสถาบันดำรงราชานุภาพ ลำดับที่ 10 / 2542
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. 2543. การบริหารเชิงกลยุทธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : บริษัท
อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- สมบัติ อารังญวงศ์. 2543. นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ (พิมพ์
ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมารวม.
- สมเดช สิทธิพงศ์พิทยา. 2522. **ความเป็นผู้นำในหมู่บ้านภาคเหนือของประเทศไทย.**
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหารกองบัญชาการทหารสูงสุด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2546. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549.** แหล่งที่มา : [http : // www.nesdb.go.th](http://www.nesdb.go.th) ,
27 พฤษภาคม 2546.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2546ข **เอกสารแนวทางการจัด
ทำแผนกลยุทธ์เพื่อการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.** แหล่งที่มา :
http://www.nesdb.go.th/Interesting_menu/manual/data01.pdf, 27 สิงหาคม 2546.
- สิริ เทศประสิทธิ์. 2529. **บทบาทของนักบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุชา จันทรโณม และสุรางค์ จันทรโณม. 2520. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: แพร่วิทยา.
- สุชา จันทรโณม. 2527. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุพัตรา สุภาพ. 2535. **สังคมวิทยา.** กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุรพล พุ่มคำ. 2522. **บทบาทของสภาการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต(ครุศาสตร์) , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สุระชัย ชันธภูมิ. 2543. **ประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะของเทศบาล.** ขอนแก่น :
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์. 2530. **สังคมวิทยาชนบท.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โสภา ชูพิชัยกุล. 2515. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภา.

- อภิชาติ ทิมเจริญ. 2538. **ขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองบั้งโป่ง**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกริก.
- อนันต์ เกตุวงศ์. 2543. **หลักและเทคนิคการวางแผน**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย หิรัญโต. 2523. **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร.
- Certo C. S. and J.P. Peter. 1990. **Strategic Management : a Focus on Process**. New York : McGraw – Hill.
- Davis, Keith. 1962. **Human Relation at work**. New York: McGraw – Hill Book Co.
- Getzels, Jacob W., James M. Lippman and Ronald F. Campbell. 1964. **Educational Administration: and a Social Process Theory**. New York : Harper and Row.
- Hollander, Edwin P. 1970. **Principles and methods of social psychology**. Toronto : Oxford University Press.
- Secord, Paul F. and Backman, Carl W. 1964. **Social Psychology** New York: McGraw – Hill Book Co.
- Urwick, Luther F. 1962. **Leadership in the 20th Century**. London: Sir Pitman Son. 20 น.
- William J.P. 1991 . **Strategic Planning : Selected Readings**. San Diego : Pfeiffer and Co.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. บทความการวิจัย

บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์
การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

The Role of Local Administrators to the Tourism Strategy
in Lower Northeastern Region

สำเนาวิ เสาวกุล

หทัยรัตน์ เสาวกุล

กิตติ มุลาสินน์

สุพัฒน์ ชัยตั้งจิต

ญาณัท หงษ์เต็งสกุล

ธงชัย มุ่งเจริญพร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด คือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยศึกษาความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และยุทธศาสตร์พึ่งพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนโดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้จาก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี จำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีบทบาทเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ ส่วนความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีคะแนนอยู่ในระดับมาก โดยมีความคาดหวังเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ นอกจากนี้การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ประกอบด้วย ปัจจัยเพศ อายุ ภูมิสำเนา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และ รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการ

สัมพันธเชิงลึกกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัด อีสานใต้ **ผลการวิจัยพบว่า** ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทน้อยทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่มีกำหนดโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน กระทำโดยกลุ่มผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอีสานใต้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องโดยจะเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้การสนับสนุนและส่งเสริมแก่หน่วยงานของรัฐ ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่ม อินโดจีนและสามเหลี่ยมมรกต พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเกิดความรักกับท้องถิ่นและประเทศ สนับสนุนให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น การนำเสนอของดีมีคุณภาพประจำท้องถิ่นของตน(สินค้า OTOP) ชุมชนมีอาชีพเสริม และเกิดรายได้ กลุ่มผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอีสานใต้มีความคาดหวังว่า รัฐบาลควรมอบอำนาจในการบริหารจัดการให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากในปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้เห็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ล้ำค่าของจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาศถานที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ฯลฯ การจัดทำสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงในการท่องเที่ยวภายในกลุ่มอีสานใต้ พัฒนาศภาพแวดล้อม บรรยากาศ ให้สวยงามและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภค และ ความปลอดภัย เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และนำรายได้มาพัฒนาอีสานใต้ต่อไป โดยพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและกลุ่มปราสาทหินของทุกจังหวัดโดยให้มีการเชื่อมโยงและส่งต่อกันการท่องเที่ยวให้ต่อเนื่องกันทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาศักยภาพให้มีความสามารถในการบริการ ภาษาและการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้า OTOP และ อาหารพื้นบ้านให้มีคุณภาพให้ได้มาตรฐานและเป็นสินค้าที่ภูมิใจของผู้มาเยือน ปัญหาอุปสรรค ขาดงบประมาณในการส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนาจากภาครัฐ การคมนาคมในการท่องเที่ยวยังขาดความรวดเร็วและสะดวกสบาย ที่พักไม่เพียงพอหรือไม่เป็นจุดดึงดูดเท่าที่ควร การจัดการของผู้บริหาร ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ภาครัฐต้องสนับสนุนการดูแล การท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ บำรุงรักษาโบราณวัตถุและโบราณสถานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แหล่งท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติเชิงนิเวศยังต้องอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยหลัก ต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยหน่วยงานหรือกรมที่เกี่ยวข้องให้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นดูแล รัฐบาลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติที่ผู้มาเที่ยว รัฐบาลควรแบ่งหรือจัดสรรกลุ่มทัวร์ ให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาในพื้นที่ อีสานใต้อย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

Abstract

The aim of this research is to study the role of local administrators to the tourism strategy in lower Northeastern region(Nakhon Ratchasima, Chaiyaphum, Buri Ram, Surin, Si Sa Ket and Ubon Ratchathani). The other aims are to compare the factors regarding the administrators qualifications and their role as well as their expectations and those of local administrators, to find out the ways of sustainable tourism management in lower Northeastern region and to connect to neighboring countries. The research contains both quantitative and qualitative data. The subjects of the quantitative research consist of 400 administrators from the local administrators lower Northeastern region. The findings are that the role of the administrators from the local administrators in lower Northeastern region at a medium. Their various roles can be ranked as follows: the highest mean lies in participation, second to that is management, followed by scope, activities and processes. The expectations of tourism strategy in lower Northeastern region were found to be at quite high level. The expectations may be ranked in the following order, with the highest mean being found in terms of participation, followed in descending order by management, scope, and by activities and processes. In addition, the hypothesis test indicates that the important variables affecting the support of local leaders in the tourism strategy in lower Northeastern region consist of the following: sex, age, domicile and work experience. Important variables affecting the expectations in the tourism strategy in lower Northeastern region consist of the following: education level, work experience, occupation and previous income. The subjects of the qualitative research consist of the local administrators at various levels; Tambon, municipality and province in six provinces in lower Northeastern region. The findings are that the administrators' role of the on tourism development is few while provincial governors and related authorities play more important role. The local administrators support the budget for improving important tourist attractions in Indo-China and Emerald Triangle, youths loving home land, environmental management for sustainability, participation of community in local development and OTOP products.

The local administrators expect the central government should delegate them authority on development of service places such as restaurants, hotels etc. The government should build airports to connect lower Northeastern region with other regions. The local administrators have to build facilities, infrastructure and safety, and develop environment in order to create sustainable tourism and get income for local development. Besides, The local administrators have to improve tourist attractions of history, culture and historical ruins to connect with each province and transfer tourists to other provinces in lower Northeastern region. Working staff should be developed on service, languages and public relations. OTOP products and local food should be supported standard

quality. The problems are a lack of budget, transportation, hotels insufficient and uncomfortable. On management there are not enough tourist experts and authorities so government sector should support tourism in lower Northeastern region and maintain historical ruins. Moreover, natural attractions mainly depend on the rainfall. The local governors need help on more budget to develop tourism and need tourism related department to transfer authority to them taking responsibility. The government has to support product distribution with reasonable price for tourists, encourage tourists to visit lower Northeastern region and advertise about tourism in lower Northeastern region.

คำนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ซึ่งเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมประเภทนี้ นอกจากนี้รัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้หลายประการ เช่น การเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว การส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยให้ความสำคัญทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับนานาชาติ ทั้งนี้เพราะมีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างมากมาย จนทำให้เสียสมดุลของธรรมชาติส่งผลต่อการดำรงชีวิต และพัฒนาประเทศได้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นั้น สามารถพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน(Sustainable Tourism) ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นเป้าหมายสำคัญในกระบวนการท่องเที่ยว และถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในการกำกับ ดูแล และควบคุมการท่องเที่ยวได้มากขึ้น การบริหารงานทรัพยากรการท่องเที่ยวและความคิดเห็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด รวมทั้งยังเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ ของทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นอันนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของ ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด อันเป็นแนวทางการพัฒนาแบบองค์รวม หรือการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยการประสานระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาบนแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป ดังนั้นการศึกษบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาและการกำหนดยุทธศาสตร์ การศึกษาความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาและการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จัดว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากบทบาท ความคาดหวังและความเป็นมาในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน

เครื่องมือและวิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ในการหาขนาดตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้การหาขนาดตัวอย่างโดยการสุ่มเลือกจากกลุ่มประชากร ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยครอบคลุมทั้ง 6 จังหวัดที่ทำการศึกษา

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มจังหวัด อีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

2.2. การวิจัยโดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร(Document Research) ที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เบื้องต้น(Guideline Interview) ผู้บริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด อีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

2. การสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

ในการหาขนาดตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้การหาขนาดตัวอย่างโดยการสุ่มเลือกจากกลุ่มประชากร ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยครอบคลุมทั้ง 6 จังหวัดที่ทำการศึกษา หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำการศึกษในอำเภอต่าง ๆ ที่สุ่มเลือก ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร

การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัด อีสานใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับกลุ่มนายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประมวล 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นข้อความคำถามเกี่ยวกับตำแหน่ง สถานที่ทำงาน อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่ทำงานในพื้นที่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ และเติมข้อความในช่องว่าง

ตอนที่ 2 บทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เป็นคำถามปลายเปิด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับนายกหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยคณะวิจัยได้กำหนดประเด็นสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ภูมิลำเนา สถานที่ทำงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ในการเป็นผู้นำท้องถิ่นหรือการทำงานด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

3. ข้อเสนอแนะในการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และการต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างและทดสอบเครื่องมือวิจัย

คณะวิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การประชุมกลุ่มผู้วิจัยในการกำหนดรูปแบบและคำถามในการจัดทำแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ได้จากการประชุมส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินผล
3. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 2. นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาปรับปรุงแบบสอบถาม
4. ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรตัวอย่างและรวบรวมแบบสอบถาม
5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ คณะวิจัยได้ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิจัย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่มตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (independent t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA)

การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แสดงถึง บทบาท/ความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

คณะวิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบริบท(context analysis) เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาอภิปรายร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาบทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และเพื่อทราบยุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล และรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล จำนวน 400 ตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะวิจัยและพนักงานภาคสนาม ดำเนินการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติพรรณนา (ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติอ้างอิง (การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองกลุ่มตัวอย่างกรณีสองกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D.=0.96) การกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านพื้นที่มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมสาธารณูปโภค การคมนาคมให้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการจัดการ มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้าน การกำจัดมลพิษ/ขยะ/สิ่งปฏิกูลแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมการสร้าง ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ด้านการมีส่วนร่วม มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์)ค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่

ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D.=0.87) การกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านพื้นที่ มีคะแนนบ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับระดับมาก ($\bar{x}=3.83$, S.D.=0.87) โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวอีสานใต้ให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ประชาชนในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการจัดการ มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการกำจัดมลพิษ/ขยะ/สิ่งปฏิกูลในแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้มีการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ด้านการมีส่วนร่วมโดย มีคะแนนที่บ่งชี้ถึงการแสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้าน การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์)ค่าเฉลี่ยสูงสุด และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์)มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่

การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยเพศ อายุ ภูมิสำเนา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน การแสดงบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน ส่วนปัจจัย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาตำแหน่งในการบริหาร อาชีพที่ทำ อยู่ในปัจจุบัน และ รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน การแสดงบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยในด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และรายได้ นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ต่างกัน ส่วนปัจจัยเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ภูมิสำเนา และ ตำแหน่งในการบริหาร ต่างกัน ความคาดหวังของของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่ต่างกัน

การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มนายกองการบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ จำนวน 6 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี) ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทน้อยทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่มีการกำหนดโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน กระทำโดยกลุ่มผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงผู้เข้าร่วมและมีบทบาทเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในการกำหนดยุทธศาสตร์ เพียงแต่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในทุกจังหวัดกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มี

การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องโดยจะเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้การสนับสนุนและส่งเสริม
แก่หน่วยงานของรัฐ ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านการท่องเที่ยว การจัดงานประเพณีต่าง ๆ การอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มอีสานใต้ ส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มอินโดจีนและสามเหลี่ยมมรกต พัฒนาและ
ปรับปรุงสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเกิดความรักกับท้องถิ่นและประเทศ
ส่งเสริมตามพื้นที่ที่สำคัญด้านการท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอมโบราณ และหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สนับสนุนให้มีการจัดการ
สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน มีการประสานความร่วมมือระหว่าง
หน่วยงาน ๆ เพื่อให้เกิดการความร่วมมือในการรองรับนักท่องเที่ยว มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน
พื้นที่ และชุมชนอย่างยั่งยืน โดยเสริมสร้างชนบทให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ให้กลุ่มชุมชนและกลุ่มอาชีพได้แสดง
ความคิดเห็นด้วยตนเองในการนำเสนอของดีประจำท้องถิ่นของตน โดยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ชุมชน
มีส่วนร่วมและเปิดโอกาสในด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น กลุ่มชุมชนและกลุ่มอาชีพได้แสดงความคิดเห็นด้วย
ตนเองในการนำเสนอของดี มีคุณภาพประจำท้องถิ่นของตน (สินค้า OTOP) ชุมชนมีอาชีพเสริม และเกิดรายได้
ปลูกฝังเด็กและเยาวชนเข้มแข็งมีจิตสำนึกในการรักบ้านเกิดและให้สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวของตนได้มี
การรณรงค์และให้ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ผู้อำนวยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวัง ว่ารัฐบาลควรมอบอำนาจในการบริหารจัดการ
ให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากในปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการ
จัดการมีแต่ภารกิจ เพราะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและรู้ความต้องการ
ในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่นส่งเสริมให้เยาวชนในท้องถิ่นที่มีได้รับการศึกษาได้รับการศึกษา ในการจัดงานเพื่อให้
ประชาชนท้องถิ่นได้ดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต เช่น การต่อต้านการสร้างโรงงานหรือให้สร้างโรงงาน
ห่างไกลจากชุมชนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน มีการส่งต่อ
นักท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแหล่ง
ท้องถิ่นที่อยู่ ต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้เห็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ล้ำค่าของจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาสถานที่
ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ฯลฯ การจัดทำสนามบินที่เป็นจุดเชื่อมโยงในการท่องเที่ยว
ภายในกลุ่มอีสานใต้ พัฒนาสภาพแวดล้อม บรรยากาศ ให้สวยงามและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ด้าน
สาธารณูปโภคและความปลอดภัย เมื่อมีอำนาจในการพัฒนาท้องถิ่นแล้วสามารถที่จะวางแผนพัฒนาการ
กำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยการ จัดตั้งชมรมนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
อีสานใต้ในกลุ่ม 6 จังหวัด เพื่อแยกกลุ่มดูแลและประสานกันอย่างเป็นรูปธรรม การคมนาคมทางด้านการ
ท่องเที่ยวให้ครบวงจร เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ที่สามารถเดินทาง
ท่องเที่ยวได้ครบทุกจังหวัดในครั้งเดียว ตามกลุ่มการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ คาดหวังให้เกิดการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืน และเป็นรายได้นำมาพัฒนาอีสานใต้ต่อไป พัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และ
วัฒนธรรมและกลุ่มปราสาทหินของทุกจังหวัดโดยให้มีการเชื่อมโยงและส่งต่อกันนักท่องเที่ยวให้ต่อเนื่องกันทุก
จังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ พัฒนาให้กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในด้านภูมิประเทศทรัพยากรที่มีอยู่ คือ แหล่งทางด้าน
ประวัติศาสตร์ ที่มีความสำคัญในอดีต โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวมากที่สุดพัฒนาบุคลากร
ให้มีความสามารถในการบริการ ภาษาและการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าOTOP และ

อาหารพื้นบ้านให้มีคุณภาพให้ได้มาตรฐานและเป็นสินค้าที่ภูมิใจของผู้มาเยือนและบอกต่อ ๆ กัน เพิ่มสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวให้เท่าเทียมกันทุกภูมิภาค

ปัญหาอุปสรรค ขาดงบประมาณในการส่งเสริมการสนับสนุนและการพัฒนาจากภาครัฐ การคมนาคมในการท่องเที่ยวยังขาดความรวดเร็วและสะดวกสบาย ที่พักไม่เพียงพอหรือไม่เป็นจุดดึงดูดเท่าที่ควรการจัดการของผู้บริหาร ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและบุคลากรที่มีความสามารถด้านการท่องเที่ยว ภาครัฐต้องสนับสนุนการดูแลการท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ บำรุงรักษาโบราณวัตถุและโบราณสถานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แหล่งท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เชิงนิเวศยัง ต้องอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยหลัก มีการดำเนินเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ด้วยการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และภาคเอกชน จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จัดสร้างที่พักเพื่อบริการนักท่องเที่ยว(home stay, Long stay) สร้างจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้ใช้เวลาอันน้อยที่สุดในการท่องเที่ยวให้ทั่วอีสานใต้ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในเชิงรุกเพื่อสืบสานการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างค่านิยมและปลูกจิตสำนึกต่อท้องถิ่นให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น มีการสำรวจหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มีศักยภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพิ่มขึ้น ต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงด้านการท่องเที่ยว โดยหน่วยงานหรือกรมที่เกี่ยวข้องให้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่นดูแล ให้จัดประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รัฐบาลต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติแก่ผู้มาเที่ยว รัฐบาลควรแบ่งหรือจัดสรรกลุ่มทัวร์ ให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวมาในพื้นที่อีสานได้อย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศและ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานได้อย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.96) โดยมีบทบาทมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ ทั้งนี้ ในด้านการมีส่วนร่วม มีการแสดงบทบาทในด้านส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ (ร่วมคิด, ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่บทบาทในด้านการส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น เมื่อชุมชนหรือบุคคลในท้องถิ่นเกิดการรักและหวงแหนในท้องถิ่นของตนเองแล้วจึงมาเน้นการแสดงบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดการ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ แต่ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการสร้าง

ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีคะแนนค่อนข้างน้อย ดังนั้นการสร้าง ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องโดยการฝึกอบรมหรือการให้ความรู้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ดี นอกจากนี้ ในด้านพื้นที่ และในด้านกิจกรรมและกระบวนการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้าง ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวที่มีการแสดงบทบาทน้อย ที่สุด ซึ่งประเด็นเรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว นับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในกำหนดยุทธศาสตร์การ ท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้เสริมให้เห็นความชัดเจนมากขึ้นด้วยว่า บทบาทขององค์กรบริหารส่วน ท้องถิ่น ยังมีการแสดงบทบาทในขอบเขตที่ค่อนข้างจำกัด ทั้งด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ ควรเพิ่มบทบาทต่อไปนี้มากขึ้น อาทิ ในด้านพื้นที่ ควรให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีอำนาจในการปรับปรุงสภาพพื้นที่ที่ทรุดโทรมให้มีความสวยงามและมีสภาพสมดุลกับธรรมชาติ บางครั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมเข้าดำเนินการแต่หน่วยงานในท้องถิ่นไม่เอื้อในการดำเนินการ เท่าที่ควร นอกจากนี้ ในด้านกิจกรรมและกระบวนการ ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าแหล่ง ท่องเที่ยวที่ควรอนุรักษ์ และมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวเพื่อร่วมมือกัน อนุรักษ์ โบราณวัตถุโบราณสถานในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการ กำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.89) เมื่อผู้นำองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นได้ประเมินบทบาทของตนในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แล้ว ย่อมเกิด แรงจูงใจหรือการกระตุ้นที่จะต้องส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่เป็นอยู่ให้มีสภาพที่ดีกว่าในปัจจุบันและมีจำนวน นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงพบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนด ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากในทุกองค์ประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว นอกจากนี้ การที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในระดับมาก อาจมีสาเหตุมาจากเมื่อประเมินศักยภาพด้านสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่รับผิดชอบหรือในพื้นที่กลุ่ม จังหวัดอีสานใต้แล้ว พบว่า มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก บางแห่งค่อนข้างมีชื่อเสียงอยู่แล้ว และบางแห่งที่ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้รับความนิยมได้

ส่วนเมื่อพิจารณารายด้าน ในด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมกระบวนการ แสดงให้เห็นว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวังมากในเรื่องของ การมีส่วนร่วม และด้านการจัดการโดยคาดหวังว่าจะให้ประชาชนหรือชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี ส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการมากที่สุด

ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้เสริมให้เห็นความชัดเจนมากขึ้นด้วยว่า บางครั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมเข้าจัดการแต่ติดขัดที่ความคิดเห็นในการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน” พื้นที่อำนวยความสะดวก แต่หน่วยงานในท้องถิ่นไม่เอื้อเท่าที่ควร ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบทางด้านการท่องเที่ยวจึงขาดบุคลากร มาจัดการโดยตรง ที่ผ่านมามาภาครัฐ และเอกชนไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่ม

จังหวัดอีสานใต้มากนัก ภายหลังจากเริ่มดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในการพัฒนามากขึ้น แต่ยังคงขาดงบประมาณ ขาดการจัดการให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หรือมีเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความคาดหวังที่อยากจะเห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในเรื่องต่อไปนี้เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความคาดหวังที่อยากจะเห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในเรื่องต่อไปนี้เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความคาดหวังที่อยากจะเห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในเรื่องต่อไปนี้เป็นต้น

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยคุณลักษณะของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นกับ บทบาทและความคาดหวัง ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า เพศต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แตกต่างกัน โดยเพศชาย คิดว่าตนเองสามารถแสดงบทบาทได้สูงกว่า เพศหญิง ส่วนเพศหญิงคิดว่าตนเองยังไม่มีบทบาทมากนัก ซึ่งดูจากค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเพศชาย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า อายุต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากงานในความรับผิดชอบ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุการทำงานและอายุ ตัว ดังนั้น อายุจึงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทมากหรือน้อยได้ โดยกลุ่มที่มีอายุมากจะมีการแสดง บทบาทได้สูงกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพการสมรส ต่างกัน แต่ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ล้วนมีบทบาทไม่ทางใดทางหนึ่งในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่นกับบทบาทของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากความผูกพัน ทำให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ใน ท้องถิ่นนั้นเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดหรือรักพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ ทำให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทใน การกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ต่างกันไป โดยคนที่มีภูมิลำเนาเดิมจะมีความรักและความห่วงใยในถิ่นที่ ตนอยู่สูงกว่ากลุ่มผู้นำที่ย้ายภูมิลำเนาจากถิ่นอื่น ๆ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่กันตลอดเวลาทำให้มีแนวทางในการ กำหนดยุทธศาสตร์ไปในแนวทางเดียวกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 พบว่า ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

อีสานได้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานนานย่อมมีประสบการณ์ในการกำหนดบทบาทค่อนข้างสูงและมีแนวทางในการกำหนดบทบาทเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ดี

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7 พบว่าตำแหน่งในการบริหารต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในกลุ่มผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแนวทางและนโยบายไปทิศทางเดียวกันและให้บทบาทในการแสดงออกเท่าเทียมกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8 พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะมีความเป็นผู้นำสูงในการเข้ามาบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความเชื่อมั่นในตนเองลักษณะของอาชีพจึงไม่มีความแตกต่างกันในการกำหนดบทบาทต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 9 พบว่า รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกันบทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่แตกต่างกันแสดงว่ารายได้ของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีผลในการกำหนดบทบาทเพราะผู้นำจะมีความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์ของตัวเองอยู่แล้ว

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 10 พบว่า เพศต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงต่างรับรู้เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน และต่างมีความคาดหวังว่าอยากเห็นกลุ่มที่จังหวัดอีสานใต้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมือนกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 11 พบว่า อายุต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากในแต่ละช่วงวัยของแต่ละบุคคลอาจมีงานในความรับผิดชอบ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุการทำงานและอายุตัว อย่างไรก็ตาม ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักมีความคาดหวังที่อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังนั้น ไม่ว่าจะมียุ่เท่าใดความคาดหวังจึงไม่แตกต่างกันในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 12 พบว่า สถานภาพสมรส ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพการสมรส ต่างกัน แต่ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ล้วนมีความคาดหวังให้ท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 13 พบว่า ภูมิลำเนาเดิม และการย้ายมาจากที่อื่น ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวเป็นหน้าที่หลักของผู้นำ เพื่อนำไปพัฒนาองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นผู้นำที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องถิ่นหรือย้ายมาจากที่อื่น ๆ ต่างก็มีความคาดหวังที่อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอ จึงมีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 14 พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอาจหมายถึงการพัฒนาทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคมที่ต่างกัน ทำให้ความคาดหวังของผู้นำแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ การที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้ในหลักการด้านต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ ย่อมซึมซับองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดมุมมอง ทศนคติ และความคาดหวังแตกต่างกันไป โดยกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำจะมีความความคาดหวังในด้านการกำหนดยุทธศาสตร์สูง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 15 พบว่า ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมานาน มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์ค่อนข้างสูงเพื่อนำมาพัฒนาการท่องเที่ยว

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 16 พบว่า ตำแหน่งในการบริหารต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในกลุ่มผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแนวทางและนโยบายไปทิศทางเดียวกัน ดังนั้นความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการท่องเที่ยวจึงไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 17 พบว่า อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มอาชีพรับเหมาก่อสร้าง มีความคาดหวังในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวค่อนข้างสูงมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากผลของอาชีพ เพราะหากมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวแล้ว จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้นของอาชีพผู้รับเหมาก่อสร้าง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 18 พบว่า รายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน ความคาดหวังของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีความคาดหวังต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวค่อนข้างสูง เนื่องจากฐานของรายได้สูงจะมีความคาดหวังว่ายุทธศาสตร์ในด้านการท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้นนั้นมีความเป็นไปได้สูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ในการกำหนดยุทธศาสตร์กลุ่มท่องเที่ยวอีสานใต้ ทั้ง 4 ด้านนั้น ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแสดงบทบาทมากในด้าน การมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านพื้นที่และด้าน

กิจกรรมและกระบวนการ ตามลำดับ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรเน้นยุทธศาสตร์ด้านการกำหนดการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยว

2. บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.96) โดยพบว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน บทบาทของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้แตกต่างกัน เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 13-16 ปี มีบทบาทแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี นอกจากนี้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีบทบาทจำกัดในด้านอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ควรพิจารณาบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติ โดยพิจารณาให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้นำชุมชน และประชาชนเพราะแม้ว่าจะมิใช่ผู้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงหรือมีงบประมาณดำเนินการ แต่ก็สามารถช่วยให้เกิดความสามัคคี เกิดมีการประสานงานและเชื่อมโยงบูรณาการการพัฒนาจากหน่วยงานท้องถิ่นระดับพื้นที่ที่ใกล้ชิดแหล่งท่องเที่ยวได้มากขึ้น และลดข้อจำกัดในการพัฒนาของหน่วยงานในการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นมาและประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดพลังในการดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์พื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้มีความก้าวหน้าตามลำดับต่อไป

3. ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ผลการวิจัย พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.89) โดยในองค์ประกอบของการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ทั้ง 4 ด้านนั้น ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคาดหวัง ในด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการจัดการ ด้านพื้นที่ และด้านกิจกรรมกระบวนการ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำความคาดหวังดังกล่าวมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้สร้างแรงจูงใจกับกลุ่มผู้บริหาร รวมทั้งแกนนำชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการให้เกิดประโยชน์ร่วมกันมากที่สุด

4. ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้แตกต่างกันตามระดับการศึกษาของผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีจบการศึกษาระดับปริญญาโท กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และ กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว แก่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมภาวะผู้นำด้านการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวและการจัดสรรงบประมาณให้แก่แหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีการพัฒนาไม่มากนัก เพื่อให้สามารถพัฒนา ศักยภาพโดยรวมของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ได้อย่างต่อเนื่อง และอย่างยั่งยืน

5. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการ กำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย ปัจจัยเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิมและประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรับทราบว่าบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว มีการแสดงบทบาทที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่มีภูมิลำเนาเดิม ในท้องถิ่น กับกลุ่มที่ย้ายมาจากที่อื่น กลุ่มที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 13-16 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรด้านการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ควรใช้ปัจจัยเรื่องเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิม และ ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาช่วยในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพ บุคคลกรด้านการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการจัดการฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุม ผู้นำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับระดับอายุหรือวัย และประสบการณ์การปฏิบัติงานใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการจัดหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายจะช่วยให้การถ่ายทอด ความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การพัฒนาบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวมี แนวโน้มที่จะได้ผลดี มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มากขึ้น

6. ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ได้แก่ ปัจจัยในด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และรายได้นอกเหนือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรับทราบว่า ความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนด ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว คาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท กับกลุ่ม ตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่จบ การศึกษาระดับอนุปริญญา และกับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่ำกว่า 4 ปี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9-12 ปี หน่วยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการกำหนดยุทธ ศาสตร์การท่องเที่ยว ควรใช้ปัจจัยเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มาช่วยในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคคลกรด้านการท่องเที่ยวให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคาดหวังในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวสูง อยู่แล้ว

7. จากมุมมองและข้อเสนอแนะของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความคาดหวังในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การมีส่วนร่วมจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวท่องเที่ยว โดยต้องการมี อำนาจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ การฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นและการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทด้านการท่องเที่ยวเพื่อร่วมมือบริหารจัดการให้กลุ่ม จังหวัดอีสานใต้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งนำเสนอข้อมูลสภาพปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวของ

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ในเรื่องการสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการการท่องเที่ยว และการขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมศิลปากร กรมป่าไม้ ควรเพิ่มบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยยุทธศาสตร์พื้นที่กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในการพัฒนาและวางแผนในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีการประสานบูรณาการเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเครือข่ายและเกิดระบบธุรกิจพึ่งพาแบบพันธมิตรระหว่างผู้ประกอบการระดับประเทศ และผู้ประกอบการในท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่สามารถจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยว ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นการสร้างระบบสาธารณูปโภคให้มีความเหมาะสมและเดินทางสะดวกสบายมากขึ้น สร้างข้อมูลและเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งวัฒนธรรมท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ให้เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้ง กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่มีโอกาสได้รู้จักหรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทั่วถึง

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2538. **นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง(มหาชน).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2547. **แผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2547**. (ออนไลน์)จาก <http://www.tat.or.th>.
- จำเนียร ชุนทโสภาค. 2549. **ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้าจังหวัดและผู้นำชุมชนกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์จังหวัดราชบุรี**. หน้า 11-27 ในรวมบทความการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ ปี พ.ศ. 2548 สำนักงานประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ดำรง วัฒนา, สุชาติ วัฒนา และ สุริยะ วิริยะสวัสดิ์. 2544. **โครงการศึกษาเบื้องต้น เรื่องระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2539. **การวางแผนเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- ธนสวรรค์ เจริญเมือง . 2543. **100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440 – 2540**. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ. โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- ประยุทธ์ สุวรรณโกตา. 2522. **บทบาทผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน**. วารสารพัฒนาชุมชน 18 (พฤษภาคม): 32 – 39 น.
- เวรดี ไชยพาน. 2523. **พฤติกรรมผู้นำที่เป็นอุปสรรคและ/หรือส่งเสริมงานพัฒนาชุมชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(สังคมสงเคราะห์), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุระชัย ชันธภูมิ. 2543. **ประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะของเทศบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาคผนวก ข. ตัวอย่างแบบสอบถาม/สัมภาษณ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทของผู้นำองค์กรการปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยจะสอบถามข้อมูลจากท่าน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผน การบริหารงาน การปรับปรุง และการพัฒนาของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถาม ตรงตามความเป็นจริงให้ครบทุกตอน ทุกข้อ และความคิดเห็นของท่าน พร้อมข้อเสนอแนะแนวคิดต่าง ๆ เนื่องจากคำตอบของท่านมีคุณค่า โดยการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อะไรก็ตามที่ตอบจะถือเป็นความลับ การประมวลผลความคิดเห็นจะเสนอในลักษณะภาพรวมและผลการวิจัยที่ได้นี้จะนำไปพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ต่อไป

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถาม

ผศ.สำเนาว์ เสาวกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสุรินทร์

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ตามความเป็นจริง

ก. ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 1.ต่ำกว่า 26 ปี

☐ 2. ระหว่าง 26- 35 ปี

☐ 3. ระหว่าง 36-45 ปี

☐ 4. ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

☐ 1.โสด

☐ 2.สมรส

☐ 3. หย่า

☐ 4.หม้าย

4. ภูมิลำเนาเดิมของท่าน

☐ เป็นคนในท้องถิ่น

☐ ย้ายมาจากที่อื่น

5. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ 1. ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า

☐ 2. มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า

☐ 3. อนุปริญญา

☐ 4. ปริญญาตรี

☐ 5. ปริญญาตรีโท

☐ 6.ปริญญาตรีเอก

6. ประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☐ 1. ต่ำกว่า 4 ปี

☐ 2. ระหว่าง 5-8 ปี

☐ 3. ระหว่าง 9-12 ปี

☐ 4. ระหว่าง 13-16 ปี

☐ 5. ตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป

7. สถานภาพที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน/ตำแหน่ง
- ☐ 1. นายกเทศมนตรี ☐ 2. รองนายกเทศมนตรี
- ☐ 3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ☐ 4. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
8. อาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน (นอกเหนือจากองค์การปกครองท้องถิ่น)
- ☐ 1. ค้าขาย ☐ 2. รับเหมาก่อสร้าง
- ☐ 3. เกษตรกรรม ☐ 4. อื่น ๆ (ระบุ).....
9. ปัจจุบันท่านมีรายได้(นอกเหนือจากองค์การปกครองท้องถิ่น)
- ☐ 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน ☐ 2. ระหว่าง 5,001-10,000 บาท/เดือน
- ☐ 3. ระหว่าง 10,001-15,000 บาท/เดือน ☐ 4. ระหว่าง 15,001-20,000 บาท/เดือน
- ☐ 5. สูงกว่า 20,000 บาท/เดือน

ตอนที่ 2 บทบาทและความคาดหวังของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ท่านมีบทบาทในกระบวนการวางแผนพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และมีความคาดหวัง มากน้อยเพียงใด

การกำหนดยุทธศาสตร์	บทบาท					ความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านพื้นที่										
1. 1 การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมท้องถิ่น										
1.2 การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน										
1.3 การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุ										
1.4 การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ										
1.5 การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์										
1.6 การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ(ระบุ).....										
1.7 การส่งเสริมสาธารณูปโภคการคมนาคมให้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้										
1.8 การส่งเสริมเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวอีสานใต้ให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้										

ตอนที่ 2 (ต่อ)

การกำหนดยุทธศาสตร์	บทบาท					ความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านกิจกรรมและกระบวนการ										
2.1 การจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว										
2.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว										
2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว										
2.4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว										
2.5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว										
2.6 การจัดกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว										
2.7 การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการศึกษาหรือเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว										
2.8 การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว										

ตอนที่ 2 (ต่อ)

การกำหนดยุทธศาสตร์	บทบาท					ความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.9 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยว										
2.10 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ประชาชนในท้องถิ่น										
3. ด้านการจัดการ										
3.1 ส่งเสริมการสร้างความเข้าใจในคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง										
3.2 ส่งเสริมให้มีการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณค่า										
3.3 ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว										
3.4 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเต็มศักยภาพ										
3.5 ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยว										

ตอนที่ 2 (ต่อ)

การกำหนดยุทธศาสตร์	บทบาท					ความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.6 ส่งเสริมการป้องกันทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ไม่ให้ถูกทำลาย										
3.7 ส่งเสริมการกำจัดมลพิษ/ขยะ/สิ่งปฏิกูลในแหล่งท่องเที่ยว										
3.8 ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต										
3.9 ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม										
3.11 ส่งเสริม การสร้างความพึงพอใจต่อนักท่องเที่ยว										
3.12 ส่งเสริมให้มีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว										

ตอนที่ 2 (ต่อ)

การกำหนดยุทธศาสตร์	บทบาท					ความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วม										
4.1 ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด,ร่วมทำ,ร่วมรับประโยชน์)										
4.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด,ร่วมทำ,ร่วมรับประโยชน์)										
4.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด,ร่วมทำ,ร่วมรับประโยชน์)										
4.4 ส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด,ร่วมทำ,ร่วมรับประโยชน์)										
4.5 ส่งเสริมให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวตลอดทั้งกระบวนการ(ร่วมคิด,ร่วมทำ, ร่วมรับประโยชน์)										
4.6 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เรื่องการท่องเที่ยวร่วมกันในแหล่งท่องเที่ยว										

**ตอนที่ 3 :ข้อเสนอแนะในการวางแผนและพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว
กลุ่มจังหวัดอีสานใต้**

1. ข้อเสนอแนะของท่านในการวางแผนการพัฒนาต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้

- 1.1. การบริหาร
- 1.2. การประชาสัมพันธ์
- 1.3. การสร้างมาตรฐานสินค้า
- 1.4. การจัดกิจกรรมและกระบวนการ
- 1.5. การจัดการ
- 1.6. อื่น ๆ

2. ท่านต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านใด

- ☐ ไม่ต้องการ
- ☐ ต้องการด้าน
 - ☐ งบประมาณ
 - ☐ การฝึกอบรม
 - ☐ การวางแผนด้านการท่องเที่ยว
 - ☐ ศึกษาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
 - ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

โครงการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ในกลุ่ม
จังหวัดอีสานใต้

1. ท่านดำรงตำแหน่งนายกอบจ. จังหวัด.....

2. ปัจจุบัน ท่านมีบทบาทในการวางแผนพัฒนา การกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด
อีสานใต้ อย่างไรบ้าง

.....
.....

3. ในอนาคต ท่านคาดหวังว่าควรจะวางแผนพัฒนาการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด
อีสานใต้ อย่างไร

.....
.....

4. อบจ.ของท่าน มีความพร้อมหรือมีปัญหาอุปสรรค ในการวางแผนพัฒนาการกำหนดยุทธศาสตร์
การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อย่างไร

4.1 ความพร้อม.....

.....
.....

4.2 ปัญหาอุปสรรค.....

.....
.....

5. อบจ.ของท่าน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและติดตามเกี่ยวกับโครงการด้านการ
ท่องเที่ยวหรือแผนงานด้านงานท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร

.....
.....

6. อบจ.ของท่าน มีบทบาทการสนับสนุน/ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดในด้านต่อไปนี้อย่างไร

6.1 ด้านพื้นที่.....

.....

.....

6.2 ด้านการจัดการ.....

.....

.....

6.3 ด้านกิจกรรมและกระบวนการ.....

.....

.....

6.4 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน.....

.....

.....

7. อบจ.ของท่านมีแผนการพัฒนาหรือนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวหรือไม่และอย่างไร

.....

.....

8.ท่านได้มีการประสานงานระหว่างนายกอบจ.ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ด้วยตนเองหรือไม่อย่างไร

.....

.....

9. ข้อเสนอแนะต่อการเพิ่มบทบาทของอบจ.ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อย่างไร

.....

.....

10.ท่านต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านใดหรือไม่อย่างไร

.....

.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่...../...../.....

ภาคผนวก ค. ภาพประกอบกิจกรรมการดำเนินการวิจัย



ทีมงานวิจัยและที่ปรึกษา



การประชุมทีมงานวิจัยก่อนเริ่มดำเนินการ



องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ



องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา



องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์



องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์



องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ



องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคผนวก ง. ประวัติผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

- ชื่อ-สกุล : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำเนาวิ เสาวกุล
- วัน เดือน ปีเกิด : 13 กรกฎาคม 2513
- สถานที่เกิด : จังหวัดบุรีรัมย์
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย
- สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
- ตำแหน่งหน้าที่ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
- ตำแหน่งบริหาร : รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี
- ผลงานที่ภาคภูมิใจ : - โล่รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น จากสำนักงานกฤษฎีกา
ประจำปี 2546
- โล่รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น รางวัลที่ 1 จากสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล ประจำปี 2546
- โล่รางวัล ผู้มีผลงานด้านการวิจัย ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2542-2546
จากสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์
- โล่รางวัล อาจารย์ที่ปรึกษาสมัครนักศึกษาดีเด่น ประจำปี 2545
- รางวัลชมเชย การนำเสนอผลงานวิจัย ในการประชุมทางวิชาการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 45 เรื่อง "การเพาะพันธุ์และการ
อนุบาลปลาหลด"
- โล่รางวัล การนำเสนอผลงานวิชาการภาคโปสเตอร์ดีเด่นในการ
ประชุมวิชาการ "สิ่งแวดล้อมนครราชสีมา ครั้งที่ 3" เรื่อง
"ประสิทธิภาพของกักก้ามกรามในการกำจัดลูกหอยเชอรี่"
- กรรมการสภามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
อีสาน ประจำปี 2550-2553
- การนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ
อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 20 เรื่อง

2. ผู้ร่วมวิจัย

- 2.1. ชื่อ-สกุล : ผู้ช่วยศาสตราจารย์หทัยรัตน์ เสาวกุล
- วัน เดือน ปีเกิด : 4 พฤศจิกายน 2509
- สถานที่เกิด : จังหวัดนครปฐม
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย
- สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
- ตำแหน่งหน้าที่ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
- ตำแหน่งบริหาร : หัวหน้าสาขาวิชาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี
- ผลงานที่ภาคภูมิใจ : - รางวัลชมเชย การนำเสนอผลงานวิจัย ในการประชุมทาง
วิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 45 เรื่อง "การ
เพาะพันธุ์และการอนุบาลปลาหลด"
- โล่รางวัล การนำเสนอผลงานวิชาการภาคโปสเตอร์ดีเด่นในการ
ประชุมวิชาการ "สิ่งแวดล้อมนครสวรรค์ ครั้งที่ 3" เรื่อง
"ประสิทธิภาพของกึ่งก้ามกรามในการกำจัดลูกหอยเชอรี่"
- การนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ
อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 20 เรื่อง

- 2.2. ชื่อ-สกุล : ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติ มุลาลินันท์
- วัน เดือน ปีเกิด : 1 พฤษภาคม 2496
- สถานที่เกิด : จังหวัดสุรินทร์
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขา Horticulture
มหาวิทยาลัย Central Luzon state University
ประเทศ Philippines
- สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
- ตำแหน่งหน้าที่ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
- ตำแหน่งบริหาร : ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- ผลงานที่ภาคภูมิใจ : - การนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ
อย่างต่อเนื่อง
- เป็นล่ามให้กับการประชุมการค้า การลงทุนระหว่างจังหวัด
ชายแดน กับประเทศกัมพูชา ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์
- โล่รางวัลครูดีเด่นมูลนิธิธรรมบุญ-คำมูล สิงคเสลิต

- 2.3. ชื่อ-สกุล : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัฒน์ ชัยตั้งจิต
- วัน เดือน ปีเกิด : 5 พฤศจิกายน 2499
- สถานที่เกิด : จังหวัดสุรินทร์
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขา กฏวิทยา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย
- สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
- ตำแหน่งหน้าที่ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
- ตำแหน่งบริหาร : คณบดีคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี
- ผลงานที่ภาคภูมิใจ : - การฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา
1. การพัฒนานักบริหารระดับสูงมหาวิทยาลัยรุ่นที่ 14 (นบม.14)
2. ธรรมชาติของผู้บริหารศึกษารุ่นที่ 2 สถาบันพระปกเกล้า
3. การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รุ่นที่ 16 (รม.ส.16)
- การฝึกอบรมดูงาน ณ ต่างประเทศมากกว่า 10 ครั้ง
- การได้รับการแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะเกษตรศาสตร์เป็นคนแรก
- เป็นคณะกรรมการประเมินยุทธศาสตร์จังหวัดสุรินทร์
- เป็นคณะกรรมการจัดทำโครงสร้างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- เป็นผู้เสนอโครงการเพื่อของบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดสุรินทร์ (CEO)

- 2.4. ชื่อ-สกุล : นางญาณัท หงษ์เต็งสกุล
- วัน เดือน ปีเกิด : 23 มิถุนายน 2521
- สถานที่เกิด : จังหวัดนครปฐม
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขา วิทยาศาสตร์การประมง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย
- สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
- ตำแหน่งหน้าที่ : พนักงานราชการ
- ตำแหน่งบริหาร : หัวหน้าสำนักงานสาขาวิชาประมง
คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี
- ผลงานที่ภาคภูมิใจ : - การนำเสนอผลงานวิจัย ณ ประเทศเวียดนาม
- การสอนหนังสือให้นักศึกษาได้รับความรู้และเป็นคนดี
- 2.5. ชื่อ-สกุล : นายธงชัย มุ่งเจริญพร
- วัน เดือน ปีเกิด : 13 กรกฎาคม 2500
- สถานที่เกิด : จังหวัดสุรินทร์
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขา นิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย
- สถานที่ทำงาน : องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
32000
- ตำแหน่งหน้าที่ : นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
- ตำแหน่งบริหาร : นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
- ผลงานที่ภาคภูมิใจ : - การบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ จนได้รับ
รางวัลพระปกเกล้า 2 ปีซ้อน ประจำปี 2549 และ ปี 2550
- การดำเนินการโครงการ นำช้างคืนถิ่น พัฒนาสุรินทร์
บ้านเกิด
- กรรมการคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์